
HEVOSTEN KIMPPAOMISTAJUUS

Nykytila ja kehittämistarpeet

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

Mustiala, 21.5.2010

Tiina Majuri

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma
Mustiala

Työn nimi Hevosten kimppaomistajuus

Tekijä Tiina Majuri

Ohjaava opettaja Terhi Thuneberg

Hyväksytty _____ . _____ . 20 _____

Hyväksyjä

MUSTIALA

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma
Hevostalouden suuntautumisvaihtoehto

Tekijä	Tiina Majuri	Vuosi 2010
Työn nimi	Hevosten kimppaomistajuus	

TIIVISTELMÄ

Hevosten yhteisomistajuus, josta varsinkin raviurheilun parissa käytetään nimitystä kimppaomistajuus, on saavuttanut paljon suosiota viime vuosi-
na. Siksi tämän opinnäytetyön toimeksiantaja Suomen Hippos ry halusi,
että kimppaomistajuuden nykytilaa ja kehittämistarpeita kartoitettaisiin
kyselyn avulla.

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää kimppaomistajuuden nykytilaa ja
kehittämistarpeita kimppahevosten omistajien, kimpan vetäjien ja ammat-
tiravivalmentajien näkökulmista.

Työn aihetta ei ole aiemmin juuri tutkittu ja kirjallista tietoa on vähän.
Tästä syystä suurin osa työhön käytetystä kirjallisuudesta on Internet-
lähteitä ja lehtiartikkeleita. Teoriaosiossa käsitellään kimppaomistajuutta
niiltä osin, kun tietoa on saatavilla sekä Suomen hevostalouteen, hevosen
ostamiseen ja omistamiseen sekä erilaisiin sopimuksiin liittyviä asioita.

Tutkimusosion aineisto on kerätty Internet- ja sähköpostikyselyiden avulla
helmi-maaliskuussa 2010. Kyselyitä oli kolme erilaista ja ne oli suunnattu
kimppahevosten omistajille, hevoskimppojen vetäjille ja ammattiravival-
mentajille. Vastauksia tuli yhteensä 500.

Kimppaomistamisen nykytila koetaan kyselyyn vastanneiden keskuudessa
melko hyvänä. Kimppahevosten omistajia ja hevoskimppojen vetäjiä on
kaikenikäisiä sekä miehiä että naisia, joilla on erilainen kokemuspohja.
Syyt kimppaomistajuudessa mukana oloon vaihtelevat. Tärkeimpinä kehit-
tämiskohteina kyselyssä nousivat kimppaomistajuuden ja hevosten mark-
kinoinnin, tiedottamisen ja rehellisyyden parantaminen. Avoimissa kysy-
myksissä kehitysjatuksina mainittiin useimmin kimppaomistajuuteen liit-
tyvän Internet-sivuston ja kimppaomistajuuteen sekä kimpan vetämiseen
liittyvien tietopakettien luominen.

Avainsanat hevonen, yhteisomistussuhde, raviurheilu, hevostalous

Sivut 46 s. + liitteet 1 s.

Mustiala
Degree Programme in Agricultural and Rural Industries
Equine Option

Author Tiina Majuri **Year** 2010

Subject of Bachelor's thesis Co-ownership of horses

ABSTRACT

Co-ownership of horses has become more popular during the recent years especially among people interested in trot racing. That is the reason why the commissioner of this thesis Suomen Hippos ry wanted the present state and areas needing development in co-ownership of horses to be studied.

The aim of this thesis was to find out the present state and areas needing development from the point of view of the partners and contact persons in co-ownerships, and trotting horse trainers.

Co-ownership of horses hasn't been studied much before and there is very little published literature about this subject. Because of that most of the sources used in this thesis are Internet and magazines articles. The theory part of this thesis consists of existing information about co-ownership of horses, Finnish horse-economy, purchasing and owning a horse and important matters considering contracts needed in co-ownership.

The material in the research part of this thesis was gathered by questionnaires in the Internet and sent by e-mail in February-March 2010. There were three different questionnaires and they were directed to partners and contact persons in co-ownership of horses and trotting horse trainers. Altogether 500 responses were gathered.

The questionnaire showed that the present state of co-ownership of horses is rather good. There are partners and contact persons in co-ownership of horses from different age groups, both women and men who have different kinds of backgrounds in owning a horse. The reasons why people want to own horses in co-ownership are variable. The questionnaire showed that the most important areas needing development are marketing of co-ownership and horses, communication and honesty. Open questions showed that the most popular idea considering development was an Internet-site about co-ownership of horses.

Keywords horse, co-ownership, horse-economy, trot racing

Pages 46 p. + appendices 1 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	HEVOSTALOUS SUOMESSA.....	3
2.1	Raviurheilu.....	3
2.1.1	Hevospelit.....	3
2.2	Ratsastus.....	4
2.3	Hevoskasvatus.....	4
3	KIMPPAOMISTAJUUS.....	5
3.1	Peitenimi.....	5
3.2	Lainsäädäntö.....	6
3.3	Kimppasopimus.....	6
4	HEVOSEN OSTAMINEN JA OMISTAMINEN.....	7
4.1	Hevosen valinta.....	8
4.2	Ostotarkastus.....	8
4.3	Kauppakirja.....	9
4.4	Vakuutus.....	9
4.5	Valmennussopimus.....	10
4.6	Taloudellinen kannattavuus.....	10
5	TUTKIMUS.....	11
5.1	Tavoite.....	11
5.2	Laatiminen.....	11
5.3	Julkaisu.....	12
5.4	Vastaukset.....	12
5.5	Kimppahevosen omistaminen.....	12
5.5.1	Perustiedot.....	12
5.5.2	Kimppahevosten saatavuus.....	14
5.5.3	Rahaliikenne.....	17
5.5.4	Tiedotus.....	18
5.5.5	Ravihevoskopit.....	22
5.5.6	Ratsuhevoskopit.....	24
5.5.7	Kehitysajatukset.....	26
5.6	Hevoskimpan vetäminen.....	28
5.6.1	Perustiedot.....	28
5.6.2	Kimppahevosten kysyntä.....	30
5.6.3	Tiedotus ja rahaliikenne.....	31
5.6.4	Sosiaalinen toiminta.....	33
5.6.5	Kehitysajatukset.....	34
5.7	Ammattiravivalmentajien näkemys kimppaomistajuudesta.....	35
6	TULOSTEN TULKINTAA.....	37
6.1	Miehet ja naiset kimppaomistajina.....	37
6.2	Ravi- ja ratsuhevoskopien vertailu.....	40
6.3	Kokemuksen vaikutus vastauksiin.....	41
6.4	Sosiaalinen toiminta.....	42
6.5	Vetäjien ajatuksia koulutusaiheista.....	42

6.6 Kehittämisaajatukset	43
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	44
LÄHTEET	47
Liite 1 Saatekirje.	

1 JOHDANTO

Suomessa on nykypäivänä tarjolla paljon erilaisia harrastus- ja vapaa-ajan vietto mahdollisuuksia, jotka kilpailevat keskenään niin katsojista kuin harrastajista. Tässä kilpailussa hevosurheilun on koko ajan oltava valmis kehittymään, jotta se pystyisi vastaamaan yleisön tarpeisiin ja toiveisiin. Sekä raviurheilulla että ratsastuksella on vankat harrastajajoukkonsa. Raviurheilussa mukana ovat mm. hevosia ammatikseen tai harrastuksena valmentavat, hevosten omistajat, yleisö ravikilpailuissa sekä pelaajat ravidadoilla ja etäpelipisteissä. Ratsastuksessa puolestaan harrastajien määrä on suuri, mutta joukossa on myös mm. hevosen omistajia, ammattiratsastajia ja -valmentajia sekä yleisöä kilpailuissa.

Ravien yleisömäärään on vaikuttanut merkittävästi etä- ja Internet-pelit. Enää ei tarvitse mennä raviradalle pelaamaan vaan tolopelejä voi pelata myös etäpelipisteissä ja Internetissä. Ravien todellista tunnelmaa ei kuitenkaan voi kokea kuin paikan päällä. Kokemus muuttuu entisestään kiinnostavammaksi, jos kilpailussa on mukana oma hevonen. Ratsastuskilpailutkin ovat aivan erilainen kokemus hevosen omistajan näkökulmasta.

Hevosten yhteisomistussuhteesta käytetään Suomessa varsinkin raviväen keskuudessa yleisesti nimitystä kimppaomistaminen. Hevoskimpassa mukana olevia voidaan kutsua kimppaporukaksi. Kimppaomistajuus mahdollistaa hevosen omistamisen esimerkiksi aloitteleville harrastajille ja henkilöille, jotka haluavat säästää hevosen kuluissa. Toisaalta kimppaporukan kesken voidaan järjestää erilaista sosiaalista toimintaa ja porukalla on mahdollista sijoittaa kalliimpaan ja sitä kautta mahdollisesti parempaan hevoseen.

Varsinkin raviurheilussa kimppaomistaminen on lisännyt suosiotaan viime vuosina. Kimppojen omistuksessa olevat hevoset ovat voittaneet ikäluokkakilpailuja ja entisestään lisänneet kiinnostusta kimppaomistamista kohtaan. Raviurheilun kannalta kimppaomistaminen tuo paljon uusia mahdollisuuksia. Yksinkertaisimmillaan voidaan ajatella, että kimppaomistajuus tuo lisää katsojia raveihin, kun yhdellä hevosella on useampia omistajia, jotka kaikki tulevat katsomaan hevonsa kilpailua. Kimppaomistajuus voi myös osaltaan lisätä hevosten määrää Suomessa ja tuoda lisää töitä mm. valmentajille, kasvattajille ja rehuntuottajille.

Jokaisessa kimpassa täytyy olla merkittynä Suomen Hippoksen rekisterissä yhteyshenkilö, josta käytetään usein nimitystä kimpan vetäjä. Hevoskimpan onnistumisessa vetäjällä on monesti tärkeä rooli, sillä usein hän vastaa hevoseen liittyvistä käytännön asioista, kuten rahaliikenteestä, tiedotuksesta ja sosiaalisen toiminnan järjestämisestä. Vetäjän rooli korostuu eritoten silloin, kun kimpassa on aloittelevia raviurheilun harrastajia. Heitä kokenut vetäjä pystyy opastamaan ja perehdyttämään lajin saloihin, jolloin kimpassa mukana olon mielekkyyttä entisestään lisääntyy. Vaikka kimpan vetäjän roolia ei missään tapauksessa pidä väheksyä, olisi kuitenkin tärkeää, että koko kimppa huomioitaisiin tasapuolisesti hevosen omistajana ja

esimerkiksi raviradat kutsuisivat koko kimpan raveihin, eivätkä vain vetäjää.

Kimppahevosten kysynnän lisääntyminen vaikuttaa osaltaan hevoskasvatukseen, kun hevosten kysyntä lisääntyy ja kimpat pystyvät maksamaan kasvattajille käyvän hinnan hyvästä varsasta. Toisaalta kimpat voivat myös itse toimia kasvattajana, mikä lisää hevosten kasvatustoimintaa Suomessa. Kasvatuksessa kimpoilla saattaa olla paremmat mahdollisuudet käyttää kalliita oriita tammoilleen ja hankkia laadukkaampia siitostammoja. On myös mahdollista, että kimpan omistuksessa varsasta asti ollut hevonen siirtyy kilpauransa jälkeen siitokseen pysyen edelleen kimpan omistamana. Näin kimppaomistajuus pysyy kiinnostavana, kun hevonen ja käyttötarkoitus muuttuvat ja tuovat uusia näkökulmia sekä opittavaa hevosen omistamiseen.

Vaikka kimppaporukka olisi keskenään tuttu ja tulisi hyvin toimeen keskenään, on tärkeää aina tehdä mahdollisimman yksityiskohtainen kirjallinen sopimus yhteisomistussuhteesta. Näin vältetään väärinkäsityksiltä ja niistä johtuvilta riidoilta, kun kaikki kimpassa mukana olevat ovat tietoisia yhdessä sovitusta käytänteistä. Tämän opinnäytetyön teoriaosiossa on esitelty kimppasopimusta ja asioita, joita siihen olisi hyvä sisällyttää.

Tämä opinnäytetyö koostuu teoria- ja tutkimusosista. Opinnäytetyötä varten laadin ja toteutin kyselyt kimppahevosten omistajille, kimpan vetäjille ja ammattiravivalmentajille. Kyselyt julkaistiin Internetissä ja lähetettiin sähköpostikyselynä. Kimppaomistajuudesta on varsin vähän tietoa, joten kyselyllä pyrittiin kartoittamaan sen nykytilaa ja kehittämistarpeita. Kimppaomistajuutta kehittämällä olisi mahdollisuus osaltaan vaikuttaa Suomen ravi- ja ratsastusurheiluun sekä hevoskasvatukseen.

Kyselyssä nousi esille tarve kimppaomistajuuteen liittyvästä oppaasta, jota ajatellen olen selvittänyt opinnäytetyöni kirjallisuusosioon mm. hevosen ostoon ja omistamiseen sekä erilaisiin sopimuksiin liittyviä asioita. Kirjallisuusosiossa on aluksi esitelty Suomen hevostaloutta lähinnä niiltä osin, joihin kimppaomistajuus eniten vaikuttaa. Kimppaomistajuuden kokonaisvaikutuksen Suomen hevostalouteen voidaan ajatella olevan hyvinkin laajat. Kimppaomistajuuden voidaan ajatella osaltaan lisäävän hevosten määrää Suomessa ja sitä kautta se vaikuttaa positiivisesti koko hevostalouteen ja sen liitännäispalveluihin aina rehuntuottajista tallirytyksiin ja hevosalalla työskenteleviin.

Vaikka työssä on pyritty käsittelemään kimppaomistajuutta niin ravi- kuin ratsastusurheilun näkökulmista, on raviurheilua käsitelty enemmän ja kattavammin. Tämä johtuu siitä, että kyselyihin vastanneista valtaosa oli mukana kimppaomistajuudessa raviurheilun kautta. Kimppaomistajuus on monesti erilaista ratsastus- ja raviurheilun parissa. Ratsastuksessa kimppahevonen on usein omistajillaan harrastus- tai kilpailukäytössä, joskus myös ammattilaisella valmennettavana ja kilpailutettavana. Raviurheilussa kimppahevonen on puolestaan useimmiten ammattilaisella valmennuksessa ja kilpailutettavana. Tavoitteet ravihevostkimpoissa ovat usein urheilulliset. Ravi- ja ratsuhevoskimppojen erilaisuuteen vaikuttanee merkittävästi

kilpailuissa maksettavat palkinnot, jotka ratsastusurheilussa ovat yleensä kansallisellakin tasolla vain nimelliset. Raviurheilussa puolestaan on mahdollisuus, että hevonen elättää itsensä tai jopa ansaitsee rahaa omistajilleen.

2 HEVOSTALOUS SUOMESSA

Suomen raviurheilun ja hevosjalostuksen keskusjärjestö Suomen Hippos ry on perustettu vuonna 1973 (Suomen Hippos ry 2007a). Sen tehtäviin kuuluu mm. ravikilpailutoiminta, hevosrekisterin ja Suomessa kasvatettavien rotujen kantakirjojen ylläpito sekä hevosnäyttelyiden järjestäminen ja tiedon kerääminen hevosjalostusta varten (Suomen Hippos 2009c).

2.1 Raviurheilu

Ensimmäiset kilpa-ajot järjestettiin Suomessa Aurajoen jäällä jo vuonna 1817. Valtio alkoi tukea kilpa-ajoa vuonna 1865, mutta tuolloin toiminnan päätavoitteena oli jalostus, eikä kilpailu. Lähes kahdessa sadassa vuodessa suomalainen raviurheilu on kehittynyt merkittävästi. Nykyisin urheilulliset tavoitteet ovat tärkeä osa raviurheilua, samoin pelaaminen. (Suomen Hippos ry 2007a.)

Katsojien määrässä mitattuna ravit on yksi Suomen suosituimmista urheilulajeista. Vuonna 2008 ravitapahtumissa kävi noin 780 000 katsojaa. Yksittäisenä ravitapahtumana suosituin on joka kesä järjestettävät kuninkuusravit. Suomessa raveja ajetaan 363 päivänä vuodessa ja yhtenä päivänä voidaan ajaa useammat kuin yhdet ravit. Raviratoja Suomessa on yhteensä 43 kappaletta. (Suomen Hippos ry 2009c.)

Vuonna 2009 Suomessa kilpaili yhteensä 5974 lämminveristä ravihevosta ja 2 606 suomenhevosta. Startteja lämminverisille kertyi yhteensä 51 095 kappaletta ja palkintoja maksettiin 15 miljoonaa euroa. Suomenhevosien vastaavat luvut ovat startteja 23 701 kappaletta ja maksettuja palkintoja 6,7 miljoonaa euroa. (Suomen Hippos ry 2009c.)

2.1.1 Hevospelit

Merkittävä osa raviurheilua on pelaaminen raviradoilla, etäpelipisteissä ja Internetin kautta. Suomessa hevospelistä vastaavat Suomen Hippos ry:n tytäryhtiö Fintoto Oy ja Veikkaus Oy. Vuonna 2009 hevospelien kokonaisvaihto oli yli 258 miljoonaa euroa. Reilusti yli puolet pelivaihdosta palautuu voittoina pelaajille. Lisäksi pelien tuottoja käytetään mm. Suomen koko hevosjalouden tukemiseen ja ravikilpailujen palkintojen maksamiseen. (Suomen Hippos ry 2009c.)

Erilaisia hevospelimuotoja on monia. Fintoton pelit ovat Kaksari, Voittaja, Sija, Troikka, V4 ja Päivän Duo. Näistä Kaksaria, Voittajaa ja Sijaa voi pelata kaikkiin ravien lähtöihin. Troikkaa, V4:ää ja Päivän Duo pelataan

ennalta lähtölistassa määrättyihin lähtöihin. Veikkauksen hevospelit ovat V5 ja V75. (Fintoto Oy 2010a. Fintoto Oy 2010b.)

2.2 Ratsastus

Suomen Ratsastajainliitto ry (SRL) on perustettu vuonna 1920 ja se toimii ratsastusurheilun ja -harrastuksen edunvalvonta- ja hallintojärjestönä. Se on lisäksi kansainvälisen ratsastajainliiton, Fédération Equestre Internationale:n (FEI) jäsen. SRL:n tärkeimpiä tehtäviä ovat ratsastuksen edistäminen sekä kilpaurheiluna että harrastuksena, hevosten hyvinvointi, turvallisuus ja nuorisotyö. (Suomen Ratsastajainliitto ry 2010.)

Ratsastuksen harrastajia on Suomessa arviolta 150 000. Ratsastuksen olympialajit ovat este-, koulu- ja kenttäratsastus. Näiden lisäksi kilpaillaan mm. lännen-, islanninhevos- ja matkaratsastuksessa, vikellyksessä sekä valjakkoajossa. Vuonna 2009 Suomessa järjestettiin esteratsastuksessa 57, kouluratsastuksessa 42 ja kenttäratsastuksessa 9 kansallista kilpailua. Luokkia saman vuoden kansallisissa kilpailuissa oli esteratsastuksessa 610, kouluratsastuksessa 330 ja kenttäratsastuksessa 42. Lähtöjä koko vuoden kansallisissa kilpailuissa kertyi esteratsastuksessa 12 005, kouluratsastuksessa 3 803 ja kenttäratsastuksessa 317. (Suomen Ratsastajainliitto ry 2010.)

Kansallisen tason lisäksi ratsastuksessa kilpaillaan Suomessa alue- ja seuratasolla sekä erilaisissa harjoituskilpailuissa. Näiden lisäksi voidaan kilpailla myös kansainvälisellä tasolla. Kansallisissa kilpailuissa sijoittuneet ratsukot palkitaan ruusukkeella ja rahapalkinnolla. Aluekilpailuissa sijoittuneet palkitaan ruusukkeella ja raha- tai esinepalkinnolla. Arvoltaan palkinnon tulee olla vähintään yhtä suuri kuin luokan ilmoittautumis- ja lähtömaksujen summa. Vaativassa, vaikeassa ja näihin rinnastettavassa luokassa palkinnon tulee olla kaksinkertainen. Voittajalle annettava palkinto saa olla korkeintaan 1/3 luokan koko palkintosummasta. (Suomen Ratsastajainliitto ry 2009.)

2.3 Hevoskasvatus

Suomessa syntyy vuodessa noin 4 200 varsaa. Vuonna 2009 syntyneistä varsoista 1 860 oli lämminverisiä ravihevosia, 1 380 suomenhevosta ja 1 035 ratsuja sekä poneja. Vuonna 2008 Suomessa oli 2 139 kasvattajaa. Maa- ja metsätalousministeriö tukee hevoskasvatusta vuosittain totopelituottojen valtion osuudesta, jota kutsutaan hevostaloukertymäksi. Se on suuruudeltaan noin 4 prosenttia totopelien kokonaisvaihdosta. (Suomen Hippos ry 2009c, 2007b.)

Suomalaista ravihevoskasvatusta tuetaan kasvattajapalkinnon avulla. Sitä maksetaan Suomen Hippoksen rekisteriin merkittyjen ravihevosten kasvattajille. Lisäksi kasvattajapalkinto maksetaan Suomessa syntyneistä ulkomaille myydyistä hevosista ja ulkomailla syntyneistä hevosista, joiden emä on Suomen rekisterissä ja jotka on tuotu Suomeen viimeistään syntymävuotensa joulukuun 31. päivää. (Suomen Hippos ry 2009d.)

Kasvattajapalkinnon suuruus määräytyy hevosen joulukuun loppuun mennessä ansaitsemien palkintorahojen perusteella. Se on kymmenen prosenttia hevosen vuoden aikana tienaamasta voittosummasta. Kasvattajapalkintoa maksetaan myös hevosen ulkomailla saavuttamista palkinnoista. (Suomen Hippos ry 2009d.)

Hevosen kasvattaja on sen emän omistaja tai haltija varsan syntymähetkellä. Kasvattajapalkinto voidaan maksaa myös muulle kuin luonnolliselle henkilölle, kuten yritykselle, yhdistykselle tai osuuskunnalle. (Suomen Hippos ry 2009d.)

3 KIMPPAOMISTAJUUS

Suomessa on hevosia noin 72 300. Hevosista noin 25 700 on lämminverisiä ravihevosia ja 19 700 suomenhevosta. Vuonna 2009 arviolta puolet ravihevosista oli yhteisomistuksessa. Viime vuosina on selvästi alkanut näkyä, että nuoret huippuhevoset ovat yhä useammin kahden tai useamman ihmisen yhteisomistuksessa, josta ravimaailmassa on yleistynyt termi kimppaomistajuus. Tässä työssä käytän jatkossa termiä kimppaomistajuus. Kimppaomistamisen yleistymiseen on syynä mm. se, että hyvät varsat ovat monesti sen verran arvokkaita, että kimpoilla on paremmat mahdollisuudet hankkia niitä kuin yksittäisillä ihmisillä. (Suomen Hippos ry 2009c, 2009a.)

Kimppaomistuksessa hevosen ostohinta, valmennusmaksut, eläinlääkärikulut, ym. kulut jaetaan hevosen omistajien kesken omistusosuuden mukaan. Yhdelle omistajalle koituvat kulut ovat monesti kimppaomistuksessa pienemmät kuin jos omistaisi hevosen yksin. Silti hevosen omistamisesta ja mahdollisesta menestyksestä pääsee nauttimaan samalla tavalla kuin kokonaan oman hevosen kanssa. Hevosen mahdollisesti ansaitsemat voittorahat jaetaan omistusosuuksien mukaan hevosen omistajien kesken. (Suomen Hippos ry 2009b.)

Kimpan perustamiselle ei ole varsinaisia sääntöjä. Usein kimpan perustaa hevosen kasvattaja tai kimpan vetäjä, jonka tehtäviin kimpan perustamisen jälkeen voivat kuulua mm. hevoseen liittyvien käytännön asioiden hoito, hevosen kuulumisten tiedottaminen kimpalle ja kokemattomampien osakkaiden opastus. (Suomen Hippos ry 2009b.)

3.1 Peitenimi

Hevosen omistajaksi tai haltijaksi voidaan Suomen Hippos ry:n rekisteriin merkitä luonnollinen henkilö, oikeushenkilö tai peitenimi. Oikeushenkilöitä ovat osakeyhtiöt, avoimet yhtiöt, kommandiittiyhtiöt, toiminimet ja rekisteröidyt yhdistykset. Peitenimeä voivat anoa yksi tai useampi henkilö sekä oikeushenkilö. (Suomen Hippos ry 2008.)

Peitenimeä anotaan Suomen Hippos ry:ltä siihen tarkoitettulla kaavakkeella. Kaavakkeeseen tulee täyttää peitenimen nimiehdotukset ja kotipaikka

sekä peitenimen jokaisen omistajan tiedot. Lisäksi jokaisella peitenimellä pitää olla rekisteriin merkittynä yksi täysi-ikäinen, virallinen edustaja, joka allekirjoittaa peitenimen puolesta. Edustajan ei ole pakko olla osaomistajana peitenimessä, mutta tässä tapauksessa omistajilta vaaditaan valtakirja. Kun peitenimi ostaa tai myy hevosen, on siitä tehtävä normaalisti omistajanvaihdosilmoitus. (Suomen Hippos ry 2008, 2010a.)

3.2 Lainsäädäntö

Suomen laissa hevonen katsotaan irtaimeksi esineeksi ja hevoseen kohdistuvassa kimppaomistuksessa eli yhteisomistussuhteessa sovelletaan lakia eräistä yhteisomistussuhteista. Laki ei kuitenkaan koske yhtiömuotoisina toimivia kimppatalleja. Lakia sovelletaan hevosen yhteisomistussuhteessa silloin, kun omistajia on kaksi tai useampia, ja hevosen omistajiksi on merkitty joko omistajien nimet tai heidän käyttämänsä peitenimi. (Jaakonsaari 2004, 6.)

Laki eräistä yhteisomistussuhteista antaa yhteisomistajille vallan sopia kaikista yhteisesti omistettuun esineeseen liittyvistä asioista, ellei laista muuta johdu. Jos jostain asiasta ei pystytä sopimaan, sovelletaan lakia. Lakia eräistä yhteisomistussuhteista sovelletaan silloin, kun muissa laeissa ei ole säädetty toisin. (Jaakonsaari 2004, 6.)

Hevosten kimppaomistajuudessa huomioon otettavia lakeja ovat, edellä mainitun lain eräistä yhteisomistussuhteista lisäksi, laki varallisuusosoikeudellisista oikeustoimista, kauppalaki, kuluttajansuojalaki ja hevostalouseläkelaki. (Jaakonsaari 2004, 2.)

3.3 Kimppasopimus

Kun hevoskimppa perustetaan, siitä kannattaa aina tehdä kirjallinen sopimus. Sopimukseen sisällytetään tarkasti kaikki mahdolliset sovittavat asiat. Sopimukseen kirjataan mm. sopimuksen osapuolet, sopimuksen kohde, sopimuksen voimassaoloaika, osuudet, kokoontumiset, päätöksenteko, yhteisomistussuhteen vetäjä, raha-asiat, osuudesta luopuminen ja lisäksi mukaan voi liittää muita sopimusehtoja. (Jaakonsaari 2004, liite 2)

Sopimuksen osapuolista merkitään ylös nimet, yhteystiedot, osuuksien määrät ja mahdollisesti käytetty peitenimi ja sen kotipaikka. Sopimuksen kohteena olevasta hevosesta mainitaan nimi, rekisterinumero ja mihin käyttöön se on ensisijaisesti hankittu. Näiden lisäksi kirjataan, moneenko osuuteen hevonen on jaettu ja moneenko ääneen yhdellä osuudella on oikeus äänestystä vaativissa asioissa. (Jaakonsaari 2004, liite 2)

Sopimuksessa määritellään koska yhteisomistussopimus astuu voimaan ja miten se voidaan purkaa. Lisäksi sopimuksessa on hyvä olla maininta kokoontumisista: kuinka usein niitä pidetään, mahdollisesti kuukausi jolloin kokous pyritään pitämään, kuka kutsuu osakkaat koolle ja miten sekä kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat. (Jaakonsaari 2004, liite 2)

Päätöksenteosta kirjattavat asiat ovat miten hevoseen ja muuhun toimintaan liittyvät päätökset ja sääntömuutokset voidaan tehdä, esimerkkinä yksinkertainen ääntenenemmistö. Lisäksi voidaan mainita miten mahdolliset erimielisyydet ratkaistaan. (Jaakonsaari 2004, liite 2)

Sopimukseen merkitään kimpan vetäjän nimi ja toimikauden alkamis- sekä loppumisajankohta. Tämän lisäksi on hyvä kirjata vetäjän tehtävät ja oikeudet esimerkiksi nimenkirjoituksen ja yhteisen tilin suhteen. (Jaakonsaari 2004, liite 2)

Raha-asioista laitetaan sopimukseen pankkitilin numero, milloin hevosen hoitomaksu tulee suorittaa, miten toimitaan, jos osakas laiminlyö maksujaan sekä miten ja milloin hevosesta mahdollisesti saatava tuotto jaetaan. Lopuksi kirjataan, miten tulee menetellä, jos joku omistajista haluaa luopua omasta osuudestaan. (Jaakonsaari 2004, liite 2)

Näiden asioiden lisäksi voi olla hyvä sopia kirjallisesti erilaisista käytännön asioista. Sopimukseen voidaan nimetä henkilö, joka pitää yhteyttä hevosen valmentajaan ja tiedottaa asioista edelleen muille kimppalaisille. Tämän lisäksi sopimuksessa voi olla maininta siitä kuinka usein ja miten tiedotus hevosen edistymisestä ja tilanteesta kimpan jäsenille tapahtuu. Lisäksi voidaan erikseen sopia työnjaosta kimpan sisällä, koska kaiken työn ei tarvitse jäädä pelkästään kimpan vetäjän hoidettavaksi. (Vihdin Hevosjalostusyhdistys ry 2010.)

4 HEVOSEN OSTAMINEN JA OMISTAMINEN

Ennen hevosen etsimisen aloittamista on hyvä selvittää itselleen millaista hevosta on etsimässä ja kuinka paljon rahaa on valmis käyttämään. Asiantuntijaa voi käyttää apuna jo siinä vaiheessa, kun vasta mietitään millaista hevosta oikeastaan ollaan etsimässä. Hän osaa myös kertoa ovatko hevoselle asetettavat vaatimukset ja hinta, joka ollaan valmiita maksamaan, realistisessa suhteessa keskenään. (Wegelius 2003, 340.)

Ammattilaisavun löytäminen ei aina ole helppoa, koska moni pitää itseään asiantuntijana. Tästä syystä kannattaakin miettiä tarkkaan kenen asiantuntemukseen luottaa. Luottovalmentaja pystyy monesti auttamaan oikeanlaisen hevosen löytämisessä (Hyvinkään Hevossairaala 2008). Varsinkin ratsupuolella toimii paljon ammattimaisia hevoskauppiaita, jotka ovat tottuneet arvioimaan näkemänsä hevosen nopeasti ja toisaalta ovat tarkkoja hyvästä maineestaan, jota ilman alalla toimiminen vaikeutuu. Yleinen käsitys kuitenkin on, että hevoskauppiat ovat epäilyttäviä ja vetävät välistä. On selvää, että hevoskauppias ottaa välistä oman toimeentulonsa, koska hän ostaa, myy ja välittää hevosia amatikseen. Välittäjän ei kuitenkaan tulisi vaatia ostajalta muuta kuin itselleen koituneet kulut. (Wegelius 2003, 340–341.)

4.1 Hevosen valinta

Ravihevosvarsaa ostettaessa tulisi kiinnittää huomiota suvun lisäksi yleisilmeeseen, rakenteeseen ja luonteeseen. Varsan tulisi olla terveen ja hyvin ruokitun näköinen. Käytännössä sillä tulisi olla kiiltävä karva ja kirkkaat silmät, eikä se saisi olla liian laiha. Rakenteessa varsinkin jaloilla on suuri merkitys. Niiden tulisi olla suhteellisen suorat ja leveäsääriset. Luonteeltaan varsan tulisi olla yhteistyöhaluinen ja nöyrä. Radalla ravurilla toivotaan olevan kilpailuviettä ja voitontahtoa. Vaikka kaikki edellä mainitut asiat olisivat varsassa kohdallaan, ei kilpailumenestys silti ole varmaa. (Korpi 2003, 147–148.)

4.2 Ostotarkastus

Kun sopiva hevonen on löytynyt, on suositeltavaa teettää sille eläinlääkärin suorittama ostotarkastus. Se on hyvä tapa varmistua hevosen terveydestä ja sopivuudesta suunniteltuun käyttötarkoitukseen. Samalla ostaja pystyy varmistumaan siitä, että hän sijoittaa rahansa, tunteensa ja aikansa hevoseen, joka sopii siihen käyttötarkoitukseen, johon hän hevosta etsii, esimerkiksi kilpahevoseksi. Ostotarkastuksen hinta vaihtelee riippuen siitä kuka sen suorittaa ja mitä siihen sisältyy. Hinta on kuitenkin yleensä pieni verrattuna siihen taloudelliseen menetykseen, joka seuraa yllättävien vikojen hoitamisesta. (Hyvinkään Hevossairaala 2008.)

Kuka tahansa eläinlääkäri voi suorittaa ostotarkastuksen, mutta ostajan kannalta on hyödyllisintä valita joko hevosiin erikoistunut tai erityisesti hevosista kiinnostunut eläinlääkäri. Kokemus auttaa eläinlääkärää havaitsemaan ostotarkastuksessa näkyvät lievätkin ongelmat. Eläinlääkärin valinnassa on tärkeää, että hän toimii ostajan edun mukaisesti. Myyjä saattaa ehdottaa tarkastuksen tekijäksi omaa luottoeläinlääkärää, mutta koska on kyse ostajan rahoista, hänen tulisi valita eläinlääkäri, johon luottaa. Kauppaan kannattaa suhtautua varauksella tai perua kokonaan, jos myyjä ei suostu teettämään ostotarkastusta muilla kuin valitsemallaan eläinlääkärillä. (Hyvinkään Hevossairaala 2008.)

Määräyksiä ostotarkastuksen sisällöstä ei ole. Ostajan onkin tärkeää keskustella etukäteen eläinlääkärin kanssa odotuksistaan hevosta kohtaan, koska silloin pystytään määrittämään tarpeelliset tutkimukset. Hevosen käyttötarkoitus asettaa sen terveydelle erilaisia vaatimuksia, esimerkiksi harrasteratsulle asetettavat vaatimukset ovat aivan erilaiset kuin ravihevoselle asetettavat vaatimukset. Yleisesti ostotarkastukseen kuuluvat hevosen yleiskunnon arviointi, keuhkojen ja sydämen kuuntelu sekä rakenteen havainnointi. Lisäksi hevoselle suoritetaan usein ontumatutkimus, jossa tunnustellaan hevosen jalkarakenteet ja tehdään taivutuskoe. Taivutuskokeessa on mahdollista havaita lieviä ongelmia, jotka eivät näy hevosen liikkeessä normaalisti. Puoliveriratsuilla ja lämminverisillä ravihevosilla on jonkin verran neurologisia sairauksia, joten perustason neurologisen tutkimuksen teettäminen on perusteltua. (Hyvinkään Hevossairaala 2008.)

Hevosen käyttötarkoituksesta, hinnasta ja ostajan toiveista riippuen voidaan ostotarkastukseen liittää röntgentutkimus. Myös niille hevosille, joi-

den kliinisessä tutkimuksessa, esimerkiksi ontumatutkimuksessa, on havaittu jotain epäilyttävää, tehdään yleensä röntgentutkimus. (Hyvinkään Hevossairaala 2008.)

Hengitysteiden tähytys on aiheellista suorittaa varsinkin kilpakäyttöön suunnitellulle ravihevoselle, koska niillä hapenottokyky on merkittävässä roolissa kilpailusuorituksen aikana. Tähytyksestä voi kuitenkin olla hyötyä myös muihin tarkoituksiin suunnitelluille hevosille. (Hyvinkään Hevossairaala 2008.)

Ostotarkastuksen tulosten arvioinnissa on tärkeää ymmärtää, että täydellistä hevosta on vaikea löytää. Ostotarkastuksen tarkoitus onkin ensisijaisesti kartoittaa hevosen sen hetkinen terveydentila ja sen perusteella arvioida onko hevosen ostoon liittyvä riski hyväksyttävä. (Hyvinkään Hevossairaala 2008.) Ostotarkastuksen käyttökelpoisuuden takia on tärkeää, että ostotarkastuksen suorittanut eläinlääkäri antaa hevosen eläinlääketieteellisen tilan lisäksi arvionsa löydösten käytännön merkityksestä. Hevosen käyttökelpoisuuden arvioinnissa on tärkeänä osana hevosen tuleva käyttötarkoitus. Terveydellisen haitan merkitys voi olla jossain käyttötarkoituksessa mitätön, mutta jossain toisessa se voi muodostua ongelmaksi. (Wegelius 2003, 349-350.)

4.3 Kauppakirja

Kaikki hevoskauppaan liittyvät sopimukset on aina hyvä laatia paperille. (Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto ry, 2010a). Kaikki asiakirjat kannattaa laatia selkeiksi ja yksinkertaisiksi. Kauppakirjassa tulee ensiksi yksilöidä myyjä, ostaja ja kaupan kohde riittävän tarkasti. Tämän jälkeen kirjataan kauppahinta, maksutapa ja -aika. (Wegelius 2003, 354.)

Tärkeä kohta kauppakirjassa on hevosen terveydentilan toteaminen kaupantekohetkellä. Paras tapa tämän toteamiseen on kauppakirjaan liitettävä eläinlääkärin lausunto ostotarkastuksesta. Terveydentilan lisäksi kauppakirjaan voidaan tehdä maininta hevosen ominaisuuksista. Sopimukseen voidaan esimerkiksi kirjata, että ostaja ostaa hevosen ominaisuuksiltaan sellaisena kuin se oli kokeiluhetkellä, jonka aika ja paikka on myös hyvä mainita sopimuksessa. Kauppakirjassa tulee mainita myös milloin hevosen hallinta, riski ja vastuu siirtyy myyjältä ostajalle. (Wegelius 2003, 355.)

4.4 Vakuutus

Vakuutusta varten hevosesta käydään läpi samat asiat kuin aikaisemmin tässä työssä esitellyssä ostotarkastuksessa. Ostotarkastuksesta saatua eläinlääkärin todistusta voi käyttää perustana hevosen vakuutukselle ja se on voimassa 14 vuorokautta vakuutusta vasten. (Jalonen 2008.)

Suomessa hevosvakuutuksia tarjoavat useat vakuutusyhtiöt ja kaikilla on vakuutuksiin liittyen omat ehtonsa. Esimerkiksi Tapiola tarjoaa ravi- ja ratsuhevosille henki-, eläinlääkärikulu- sekä vastuuvakuutuksia. Vakuutuksesta riippuen korvataan erilaisia asioita. Eläinlääkärin lausunnon pe-

rusteella vakuutukseen voidaan tehdä rajoituksia hevosella jo olevista vammoista ja vammoista, joista koituvia ongelmia ei korvata vakuutuksesta. Eläinlääkärinlausunnosta tulisi selvittää omistajan tiedot, hevosen tiedot ja tuntomerkit sekä nykyinen ja tuleva käyttö. Lisäksi hevosesta tulee mainita aiemmat sairaudet, tutkimukset ja hoidot. Eläinlääkärin tarkastuksesta merkitään ylös tiedot hevosen kliinisestä tutkimuksesta, liikuntaelinten tutkimuksesta, taivutuskokeesta, röntgentutkimuksesta sekä muista tutkimuksista, kuten esimerkiksi mahdollisesta ultraäänitutkimuksesta. (Tapio-la 2010a, 2010b.)

4.5 Valmennussopimus

Kun kimpan hevonen siirtyy valmennettavaksi, on hyvä tehdä kirjallinen valmennussopimus valmentajan ja kimpan välillä. Sopimuksessa sovitaan valmentamiseen sisältyvät asiat kustannuksineen. Lisäksi sopimukseen voidaan lisätä maininta siitä miten ja kuinka usein valmentaja tiedottaa omistajille hevosen tilanteesta. (Vihdin Hevosjalostusyhdistys ry 2010.)

Suomen Hippos ry:n julkaisemissa ravikilpailusäännöissä on määritelty, että valmentaja- ja ammattivalmentajalisenssin voimassaolon ehtona on, että kaikista valmennuksissa olevista hevosista on laadittu kirjallinen sopimus valmentajan ja hevosen omistajan välillä (Suomen Hippos ry 2010b).

4.6 Taloudellinen kannattavuus

Hevosen pidosta koituvat kustannukset riippuvat mm. hevosen käyttötarkoituksesta. Ravihevosta voi valmentaa itse tai viedä sen valmennettavaksi ammatti- tai harrastajavalmentajalle. Itse valmentaminen on edullisempaa kuin ammattivalmentajalla pitäminen, mutta vaatii ammattitaitoa ja aikaa. Varsasta koituvat kulut ovat yleensä pienemmät kuin kilpahevosesta, koska esimerkiksi kilpailutukseen liittyviä kuluja ei ole, toisaalta kuluja voi tulla ravihevosen kohdalla ennakkomaksullisten ikäluokkakilpailujen osallistumismaksuista. Kimppalaisten käytössä oleva ratsuhevonen voi asua esimerkiksi täyshoitotallissa, josta koituvat kulut riippuvat mm. hintaan sisällyvistä palveluista, tallin sijainnista, valmennusalueiden tasosta ja kyyntästä. (Hirvonen 2000, 4-5. Suomen Hevosomistajien Keskusliitto ry 2010b.)

Kun mietitään ravihevosesta koituvia kustannuksia, valmennuksen lisäksi tulee maksettavaksi eläinlääkäri- ja vakuutuskuuluja. Näiden lisäksi hevoselle pitää mahdollisesti hankkia joitain varusteita. Raveihin kuljettamisesta maksetaan joko hevosen valmentajalle tai kuljetusliikkeelle. Raveissa ajavalle kuskille maksetaan ajopalkkiota, johon kuuluu monesti jokin etukätehen sovittu kiinteä summa ja tietty prosenttiosuus hevosen mahdollisesti voittamasta palkinnosta. Suomen Hevosomistajien Keskusliitto ry:ssä tehdyn laskelman mukaan kymmenen kertaa vuodessa kilpailevan ravihevosen vuosittaiset kulut voisivat olla esimerkiksi 9 500 euroa. (Suomen Hevosomistajien Keskusliitto ry 2010b.)

Edellä mainitussa laskelmassa on ajateltu, että hevonen tienaisi noin 400 euroa per startti, mikä tarkoittaisi, että tuottoa tulisi 4000 euroa vuodessa. Tässä tapauksessa hevonen tuottaisi omistajalleen tappiota. Suomen Hippos ry:n vuoden 2009 tilastoissa voittosumman mukaan menestyksekkäin lämminverinen ravihevonen oli Target Hoss, joka ansaitsi 202 620 euroa. Suomenhevosista menestyksekkäin oli Erikasson, joka tienasi 95 700 euroa. Tilastossa on mukana Suomen rekisterissä olevien hevosten Suomessa ja ulkomailla juoksemat startit. Yli 100 000 euroa vuonna 2009 ansaitsi neljä lämminveristä ravihevosta. (Suomen Hevosomistajien Keskusliitto ry 2010b. Suomen Hippos ry 2010c)

Vuoden 2009 tilastojen mukaan lämminverisistä ravihevosista noin 300 ansaitsi juoksemalla rahaa yli 9 500 euroa, mikä tarkoittaisi edellä mainitun laskelman mukaan, että ne olisivat tuoneet omistajilleen voittoa. Kannattavuuteen kuitenkin vaikuttaa juostujen kilpailujen määrä, joka vaikuttaa kilpailuista koituneisiin kuluihin: mitä enemmän hevonen kilpailee, sitä enemmän kuluja tulee. Suomenhevosista yli 9 500 euroa tienasi vain noin 150 hevosta. (Suomen Hippos ry 2010c.)

5 TUTKIMUS

Osana opinnäytetyötä toteutin kolme erillistä kyselyä. Yksi oli suunnattu kimppahevosten omistajille, yksi kimpan vetäjille ja yksi ammattivalmentajille. Omistajien kysely oli lisäksi jaettu kolmeen osaan, joista yksi oli yhteinen ravi- ja ratsuhevosten omistajille ja lisäksi molemmille ryhmille oli oma osuutensa. Kyselyt tehtiin erilaisiksi eri ryhmille, jotta saataisiin kartoitettua mahdollisimman tarkasti eri vastaajaryhmien ajatukset.

5.1 Tavoite

Kyselyiden tavoitteena oli kartoittaa kimppaomistajuuden nykytilaa ja kehittämistarpeita eri vastaajaryhmien näkökulmista. Tavoitteena oli saada vastauksia kysymyksiin: Miten kimppaomistajuus toimii tällä hetkellä ja miten kimppaomistajuutta pitäisi kehittää? Näihin kysymyksiin haettiin vastauksia monivalinta- ja avoimilla kysymyksillä.

5.2 Laatiminen

Laadin kyselyiden rungot opinnäytetyön alkutapaamisessa toimeksiantajan yhteyshenkilöltä Suvi Louhelaiselta saamieni ajatusten ja ideoiden pohjalta. Kyselyä sekä saatekirjeitä (LIITE 1) kehitettiin ja muokattiin sähköpostin välityksellä sekä ohjaavan opettajan Terhi Thunebergin että toimeksiantajan avustuksella. Lopuksi kyselyä kommentoi lisäksi hevosalan osaamiskeskus Hippolis ry:stä Anne Laitinen ja Sanna Mäki-Tuuri sekä Suomen Hevosomistajien Keskusliitto ry:stä Mitja Nummenmaa. Kysely toteutettiin Internetissä Webropol-kyselynä.

5.3 Julkaisu

Linkki kimppahevosten omistajille suunnattuun kyselyyn julkaistiin Suomen Hippos ry:n ja Suomen Ratsastajainliitto ry:n Internet-sivuilla. Kysely oli avoinna vastaajille kahden viikon ajan 15.2.–1.3.2010.

Kimpan vetäjien kysely lähetettiin sähköpostilla 250:lle satunnaisesti valitulle vuonna 2009 ravikilpailussa startanneen yhteisomistuksessa olevan hevosen yhteyshenkilöksi merkitylle. Kysely lähetettiin 15.2.2010 ja suljettiin 1.3.2010.

Ammattivalmentajille suunnattu kysely lähetettiin sähköpostilla noin sadalle ammattivalmentajalisenssin omaavalle henkilölle. Kysely oli oma itsenäinen osa Miia Myllymäen opinnäytetyöhön liittyvässä kyselyssä, jolla kartoitettiin suomalaisen ammattiravivalmennuksen nykytilaa. Kyselyn vastausaika oli viikon.

Esittelin kyselyn alustavat tulokset Vermon raviradalla järjestetyssä kimpaseminaarissa 6.3.2010.

5.4 Vastaukset

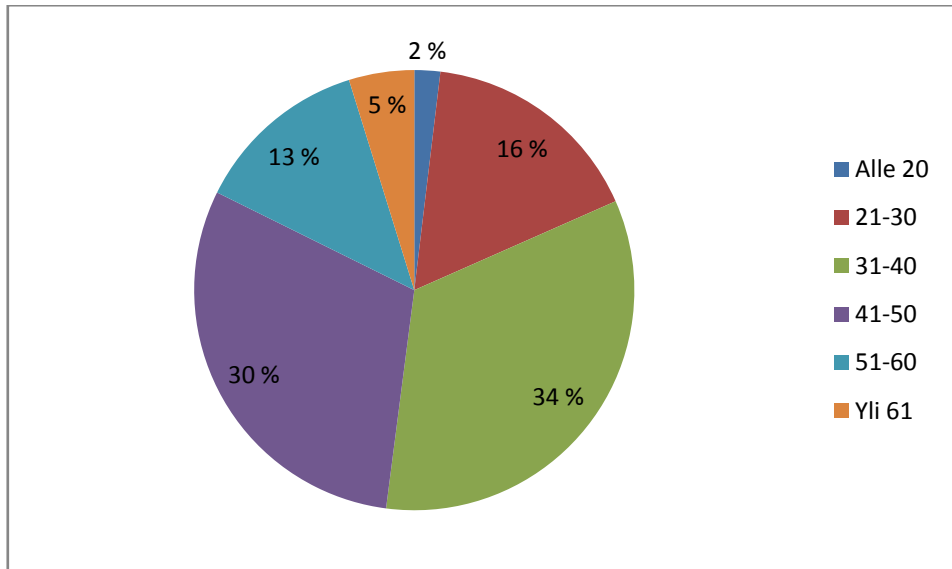
Kimppahevosten omistajien kyselyyn tuli 424 vastausta, kimpan vetäjien 48 ja ammattivalmentajien 40 vastausta. Ammattivalmentajista 36 vastasi kimppahevosiin liittyviin kysymyksiin. Vastausprosentti kimpan vetäjien kyselyssä oli 19 ja valmentajien kyselyssä noin 36. Tulleiden vastausten määrän perusteella kimppahevosten omistajien kyselystä saatuja tuloksia voidaan pitää luotettavina. Kimpan vetäjien ja ammattivalmentajien kyselyihin tuli vähemmän vastauksia, mutta tuloksia voidaan pitää melko luotettavina ja ne antavat suuntaa nykytilasta ja kehittämistarpeista.

5.5 Kimppahevosen omistaminen

Kimppahevosten omistajille suunnatun kyselyn avulla pyrittiin kartoittamaan hevoskimpassa tällä hetkellä mukana olevien tai aiemmin mukana olleiden ihmisten taustoja, kokemuksia ja ajatuksia kehittämistarpeista hevoskimpoissa.

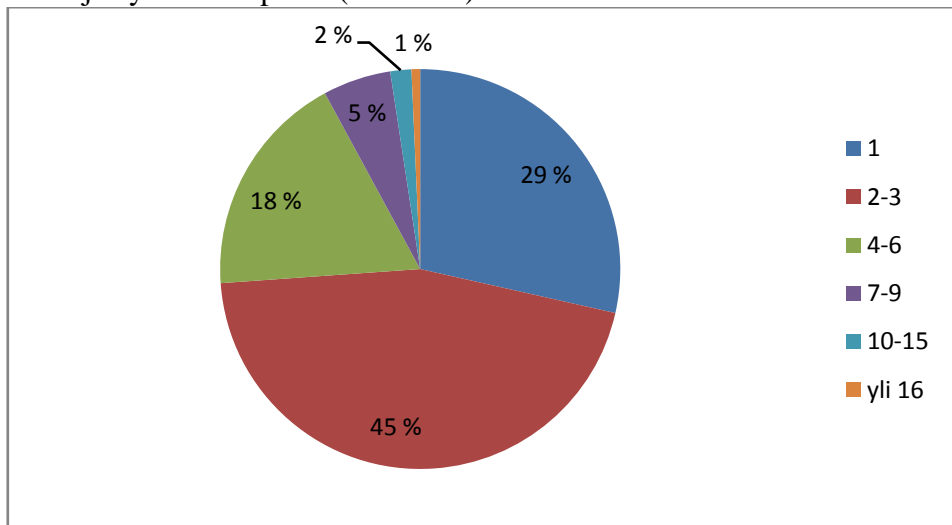
5.5.1 Perustiedot

Kyselyyn vastanneista kimppahevosen omistajista 53,4 prosenttia oli miehiä ja 46,6 prosenttia naisia. Iältään vastaajat olivat alle 20-vuotiaista yli 61-vuotiaisiin. Suurin osa vastaajista, 64,0 prosenttia sijoittui välille 31–50-vuotiaat (KUVA 1).

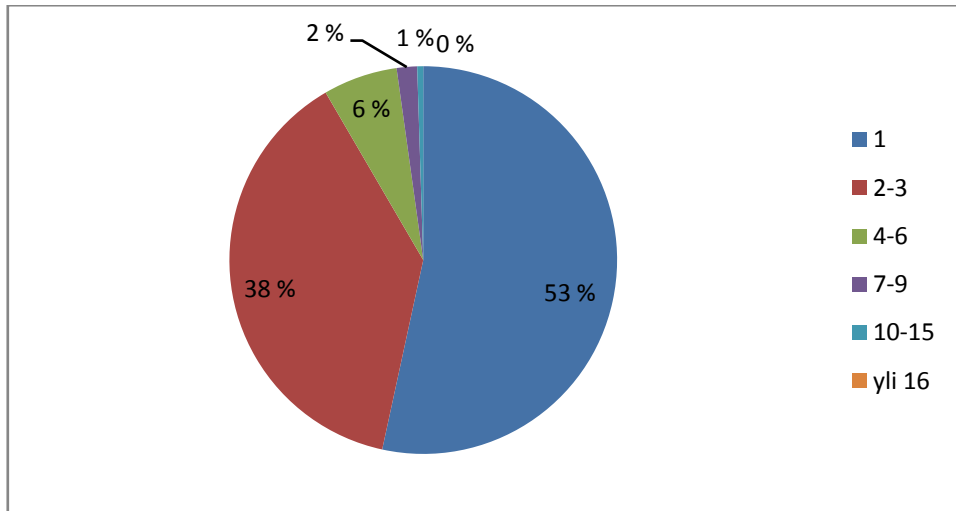
KUVA 1 Vastaajien ikäjakauma.

45,3 prosenttia vastaajista oli ollut mukana kahdessa tai kolmessa kimpassa. Yhdessä kimpassa oli ollut mukana 28,5 prosenttia vastaajista. Seitsemän vastaajaa eli 1,7 prosenttia oli ollut mukana 10–15 kimpassa ja kolme vastaajaa yli 16 kimpassa (KUVA 2).

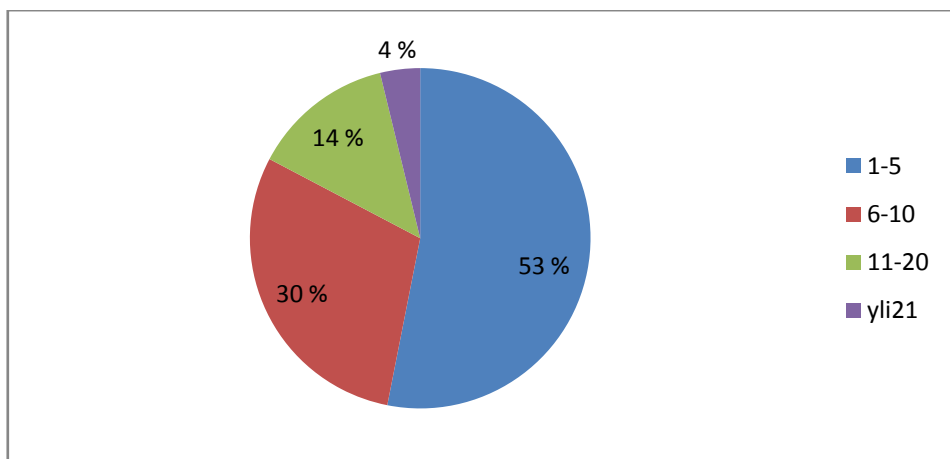
KUVA 2 Kuinka monessa kimpassa olet ollut mukana?

Tällä hetkellä noin puolet vastaajista eli 53,4 prosenttia, oli mukana yhdessä hevoskimpassa. Toiseksi yleisimmin vastaajat olivat mukana 2-3 kimpassa. Joukossa oli kuitenkin kaksi vastaajaa, jotka ilmoittivat olevansa mukana 10–15 kimpassa. Kukaan vastaajista ei ilmoittanut olevansa mukana yli 16 kimpassa (KUVA 3).

KUVA 3 Kuinka monessa kimpassa olet mukana tällä hetkellä?

Puolet vastaajista, 53,1 prosenttia, oli omistanut kimppahevosta yhdestä viiteen vuotta. Vastaajien joukossa oli myös henkilöitä, joilla oli kokemusta kimppahevosten omistamisesta jopa yli 21 vuoden ajalta (KUVA 4).

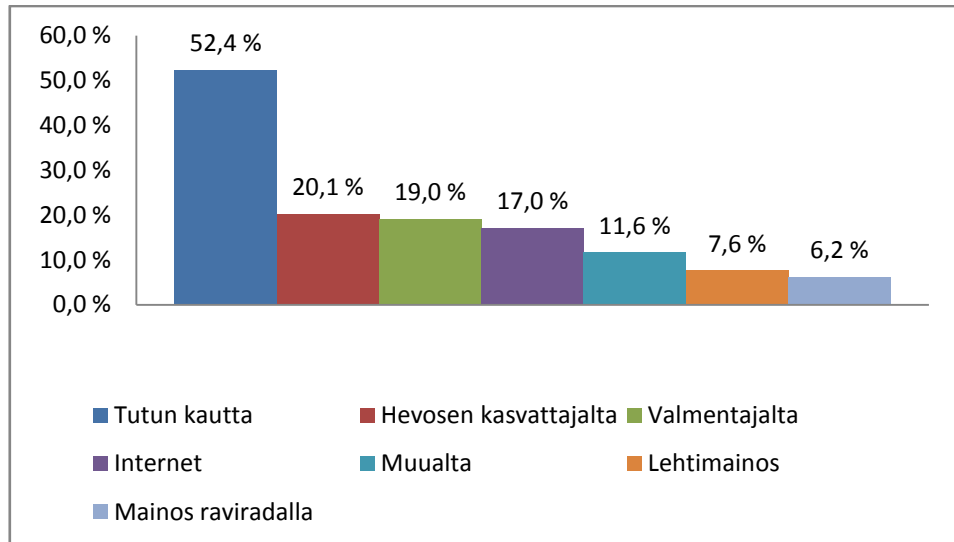

KUVA 4 Kuinka monta vuotta olet omistanut kimppahevosta?

Kyselyn perusteella suurin osa kimppahevosista ostetaan kimpoilta. Vastaajista 95,6 prosenttia kertoi, että heidän kimppahevosensa on ostettu kimpalle. Liisattuja kimppahevosta on 4,4 prosentilla vastaajista.

5.5.2 Kimppahevosten saatavuus

Vastaajista 88,4 prosenttia on sitä mieltä, että kimppahevosta on helposti saatavilla. Kimppahevosta ei ole helposti saatavilla 11,6 prosentin vastaajista mukaan. Noin puolet 52,4 prosenttia omistajista oli saanut tietoa saatavilla olevista kimppahevosista tutun kautta. Seuraavaksi eniten tietoa oli saatu hevosen kasvattajalta 20,1 prosenttia ja valmentajalta 19,0 prosenttia. Vasta neljäntenä vaihtoehtona tuli Internet, josta tietoa oli saanut 17,8 prosenttia vastaajista. Muualta kohdan vastasi 11,6 prosenttia ja heistä suurin osa kertoi perustaneensa kimpan itse tai perustaneensa kimpan oman kasvatin tai ostamansa hevosen ympärille (KUVA 5).

KUVA 5 Mistä sait tietoa saatavilla olevista kimppahevosista? Vastaaja on voinut valita useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.

Kyselyssä selvitettiin avoimella kysymyksellä vastaajien ajatuksia siitä miten kimppahevosten saatavuutta voitaisiin parantaa. Vastauksia tuli paljon ja niiden joukossa oli monia hyviä ajatuksia ja ideoita.

Osa vastaajista oli selkeästi sitä mieltä, että hevosten saatavuus ei ole ongelma. Jos kimppahevoseen haluaa mukaan, se on mahdollista kun viitsi itse nähdä hiukan vaivaa sen etsimiseen. Toinen näkökulma asiaan oli se, että hevosia on saatavilla, mutta hyviä, rehellisiä ja ammattitaitoisia kimpan vetäjiä on vaikea löytää. Kimpan vetäjän odotetaan kertovan kimpan markkinointi- ja perustamishetkellä rehellisesti kaikista hevosenomistamiseen liittyvistä asioista niin positiivisista kuin negatiivisistakin. Tämä asia korostuu eritoten silloin, kun kimppaan on lähdössä mukaan ensikertalaisia ja ihmisiä, jotka eivät tunne hevosia ja raviurheilua ennestään. Heille on tärkeää kertoa, että hevosesta voi syntyä yllättäviäkin kuluja ja on mahdollista, ettei se ikinä juokse kilpaa. Nämä ensikertalaiset ja raviurheilusta sekä hevosista ennestään vähemmän tietävät olisi tärkeää huomioida erittäin hyvin, kun he lähtevät kimppaan mukaan. Heille tulisi tiedottaa asioista hyvin, rehellisesti ja sellaisella kielellä, että he sen varmasti ymmärtävät. Pelkkien laskujen lähettäminen voi saada aloittelijan tuntemaan olonsa huijatuksi.

Jotta hyviä ja ammattitaitoisia kimpan vetäjiä olisi enemmän, kimpan vetäjäksi lähtemistä suunnittelevien tulisi saada enemmän tukea kimpan aloittamiseen ja ylläpitoon. Tämän toteuttamiseksi ehdotettiin selkeää tietopakettia ja koulutustilaisuuksia eri aihealueista. Tietopakettiin voisi sisällyttää sopimusmalleja, tietoa kimpan perustamisesta, ylläpidosta, tiedottamisesta ja käytännön esimerkkejä sekä kokemuksia jo toimivista kimpoista.

Eräänä näkökulmana vastauksissa nousi esiin, että jo raviurheilussa mukana olevan ihmisen on helppo löytää kimppahevonen. Jos mukaan halutaan houkutella uusia ihmisiä, pitää markkinointikin toteuttaa eri tavalla. Tä-

män toteuttamiseen vastaajilla oli erilaisia ajatuksia. Näistä nousivat esiin seuraavat. Ihmiset pitäisi ensin saada raveihin paikan päälle ja innostumaan raveista. Raviradoilla heille voitaisiin kertoa hevosten kimppaomistajuudesta ja samalla markkinoida osuuksia hevosista.

Suurin osa kimppahevosten markkinoinnista on tällä hetkellä suunnattu sellaisiin paikkoihin, joista vain alan harrastajat ne näkevät mm. Hevosurheilu-lehti ja hevos- sekä ravi-aiheiset Internet-sivut ja keskustelufoorumit. Alasta ennestään tietämättömän on hankala löytää ilmoitusta myytävistä kimppahevososuuksista näiltä foorumeilta. Tämän takia kimppahevosta kannattaisikin markkinoida suuremmalle yleisölle esimerkiksi sanoma- ja paikallislehdissä. Kimppaosuuksien myynti-ilmoitusten lisäksi lehtiin olisi hyvä saada yleisempää juttua kimppahevosista ja -omistajuudesta. Paikallislehdissä voisi olla juttuja oman alueensa kimpoista ja uutisia, jos kimpan hevonen menestyy. Tämä vaatisi aktiivisuutta kimppalaisilta, joiden pitäisi lähestyä paikallislehteään tiedotteilla hevosen menestymisestä ja muistakin edesottamuksista. Näiden uutisten ja lehtijuttujen kautta saataisiin kimppaomistajuudelle näkyvyyttä mediassa ja mahdollisesti uusia ihmisiä mukaan raviurheilun ja kimppaomistajuuden pariin.

Nykyisin paljon käytettyä sosiaalista mediaa, kuten Facebook, voitaisiin käyttää hyväksi kimppahevosten markkinoinnissa, kimppaomistajuuden esille tuonnissa ja kimppojen tiedottamisessa. Sosiaalinen media tavoittaisi sekä hevosurheilun harrastajia että mahdollisia uusia harrastajia.

Kimppaomistajuuden markkinoinnissa uusille hevosurheilun harrastajille ja kimppahevoseen mukaan lähtöä harkitseville ehdotettiin isojen kimppojen perustamista, joissa olisi paljon osuuksia ja kulut osakasta kohden olisivat pienemmät kuin kimpoissa, joissa on vähän osakkaita. Tällaisiin kimppoihin aloittelijan olisi ehkä helpompi lähteä mukaan, kun hänen ei tarvitsisi sijoittaa hevoseen suuria rahasummia vuodessa. Onnistuneen ensimmäisen kimpan jälkeen ainakin osa saattaisi innostua lähtemään mukaan toiseen kimppaan, joka olisi mahdollisesti pienempi. Esimerkkinä tästä nostettiin Ruotsissa toimivia kimppatalleja ja Suomessa toimintaansa aloittava Jaajon talli, jossa yksi hevonen on jaettu sataan osuuteen ja siitä osakasta kohden koitua vuosimaksu on 120 euroa. (Jaajon Talli 2010.)

Tietoisuutta kimppaomistajuudesta ja -osuuksista voitaisiin levittää erilaisissa kimppahevosseminaareissa ja -tapahtumissa raviradoilla. Tilaisuuksissa voitaisiin käsitellä kimppaomistajuutta sellaisista näkökulmista, että siitä olisi hyötyä sekä aloittelijoille että jo kokeneemmille kimppahevosharrastajille. Tällaisia tapahtumia on järjestetty ainakin Vermon ja Teivon raviradoilla.

Selvästi eniten ehdotettu tapa, jolla vastaajien mielestä voitaisiin parantaa kimppahevosten saatavuutta, oli Internet-sivusto, jossa olisi keskitetysti ilmoituksia myytävistä kimppahevosista sekä -osuuksista ja tietoa kimppaomistajuudesta. Tällaisen sivuston avulla olisi helppo selata ja vertailla tarjolla olevia kimppahevosta. Samalla sivustolta voisi hakea tietoa kimppaomistajuuteen liittyen. Asiasta kiinnostuneet ihmiset olisi helppo ohjata yhdelle toimivalle ja kattavalle sivustolle. Ylläpitäjäksi Internet-sivustolle

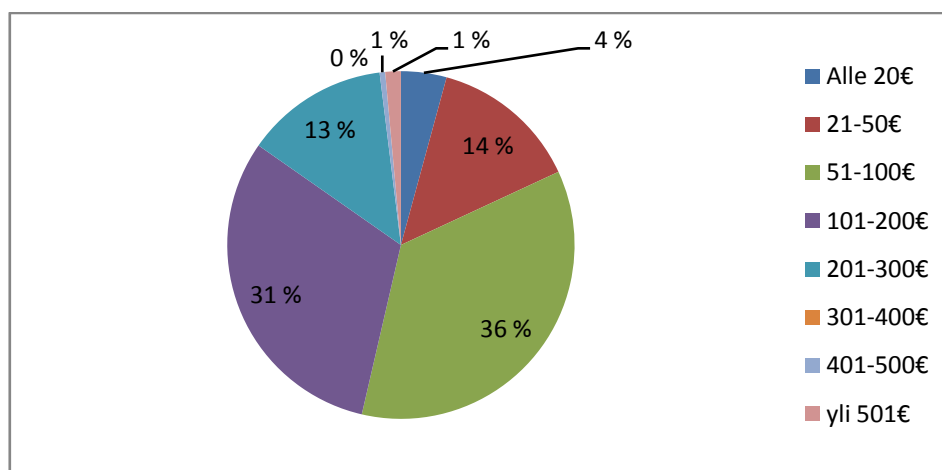
ehdotettiin mm. Suomen Hippos ry:tä, Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto ry:tä ja FinToto Oy:tä.

Yleisesti ottaen moni vastaajaa toivoi, että myytävistä kimppahevosista ilmoitettaisiin avoimemmin ja enemmän. Erityisesti kasvattajien ja valmentajien panosta kaivattiin kimppahevosten saatavuuden parantamisessa. Kasvattajien toivotaan kauppaavan hyviä varsoja enemmän kimppahevosiksi. Toisaalta vastaajat kokevat, että ammattivalmentajilla voisi olla hyviä kontakteja ja tietoa kimppahevosiksi sopivista hyvistä hevosista, joten hekin voisivat toimia aktiivisemmin kimppaomistajuuden puolesta.

Suomen Hippos ry, FinToto Oy ja raviradat voisivat vastaajien mielestä tukea kimppahevostoimintaa enemmän. Ne voisivat mm. tarjota edullista tai ilmaista ilmoitustilaa kimppahevosten myynti-ilmoituksille, koska on myös niiden etu, että raviurheilun pariin saataisiin lisää harrastajia. Raviurheilu ja kimppaomistajuus ovat tiiviisti yhteydessä ja toisen saama positiivinen julkisuus ja menestys auttaa myös toista.

5.5.3 Rahaliikenne

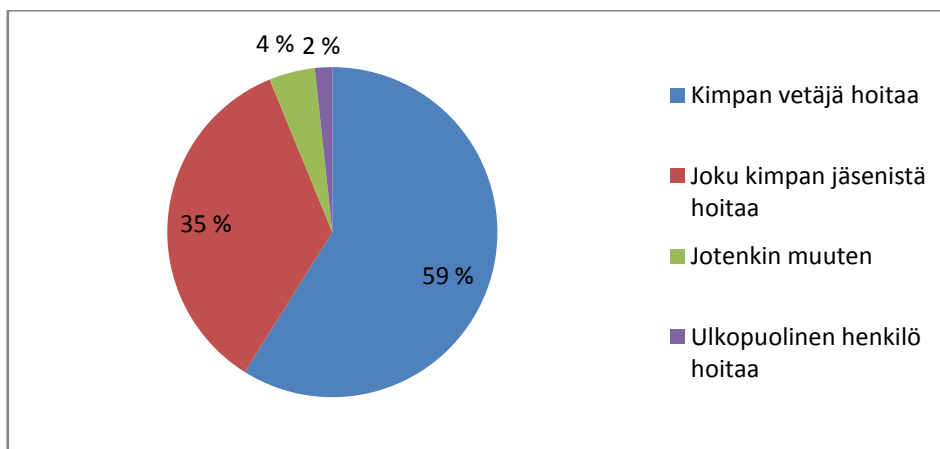
Kimppahevosesta yhdelle osakkaalle kuukausittain koituvat kuluvat vaihtelevat kyselyn mukaan alle 20 eurosta aina yli 501 euroon. Vastaajista 34,4 prosentilla kimppahevosen kuukausimaksu oli 51–100 euroa. Vastanneista 30,1 prosenttia maksoi kimppahevosestaan kuukausimaksua 101–200 euroa (KUVA 6). Kimppahevosen kuukausimaksun suuruuteen vaikuttaa merkittävästi kimpan koko eli kuinka monta henkilöä on jakamassa hevosen kustannuksia. Isoissa kimpoissa kulut osakasta kohden ovat pienemmät kuin pienissä kimpoissa. Kimppojen kokoa ei selvitetty kyselyssä, joten asiasta ei voi tehdä tarkempia johtopäätöksiä.

KUVA 6 Kuinka suuri on kimppahevosen kuukausimaksu osakasta kohden?

Kyselyn mukaan on yleisintä, että kimpan vetäjä hoitaa hevoseen liittyvän rahaliikenteen. Vastaajista 58,9 prosenttia kertoi, että kimpan vetäjä hoitaa rahaliikennettä. Toiseksi yleisintä oli, että joku kimpan jäsenistä hoitaa rahaliikennettä. (KUVA 7). Ulkopuoliseksi rahaliikennettä hoitavaksi henkilöksi oli vastauksissa mainittu valmentaja, tilitoimisto, kasvattaja ja osak-

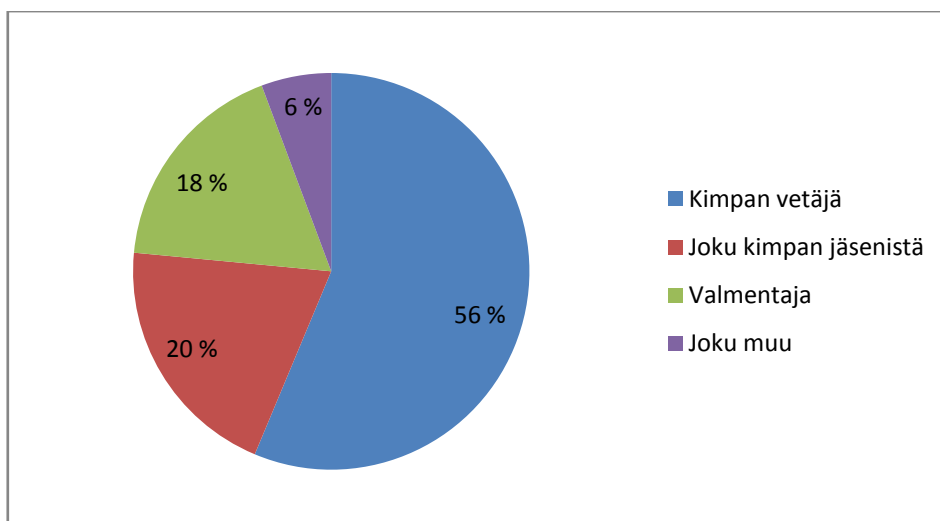
kaan vaimo. Muuten kohdassa oli vastattu mm. valmentaja, kimpan rahastonhoitaja, kimpasta valittu vastuuhenkilö ja yhdessä kimpan kesken. Osa kimpista oli myös yritysmuotoisia, jolloin rahaliikenne hoidetaan samalla periaatteella kuin yritystoiminnassa yleensä.

KUVA 7 Miten hevoseen liittyvä rahaliikenne on hoidettu?

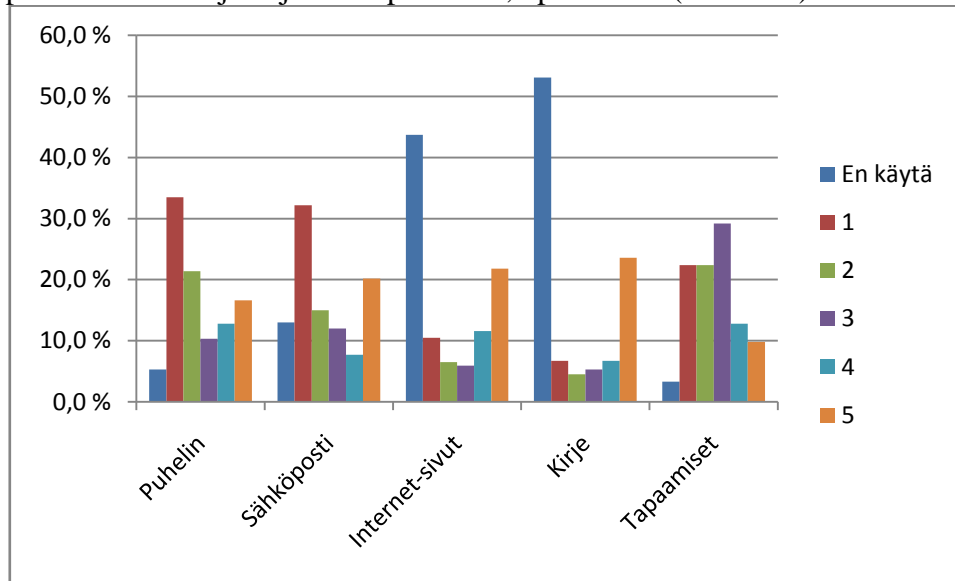
5.5.4 Tiedotus

Vastaajista 56,3 prosentin mukaan kimpan vetäjä tiedottaa kimpplaisille hevosen edistymisestä ja tapahtumista. 20,2 prosenttia kyselyyn vastanneista kertoi, että joku kimpan jäsenistä hoitaa tiedottamista. Osassa kimpista, kyselyn mukaan 17,8 prosentissa, hevosen valmentaja hoitaa hevoseen liittyvän tiedottamisen (KUVA 8). Joku muu -kohdassa on mainittu, että jokainen kimpplainen tiedottaa muille, jos esimerkiksi käy valmentajan luona tai on häneen muuten yhteydessä. Osassa kimpista kukaan ei tiedota koko kimpalle hevosen tilanteesta vaan jokainen ottaa asioista selvää itse oman kiinnostuksensa mukaan.

KUVA 8 Kuka tiedottaa kimpplaisille hevosen edistymisestä ja tapahtumista?

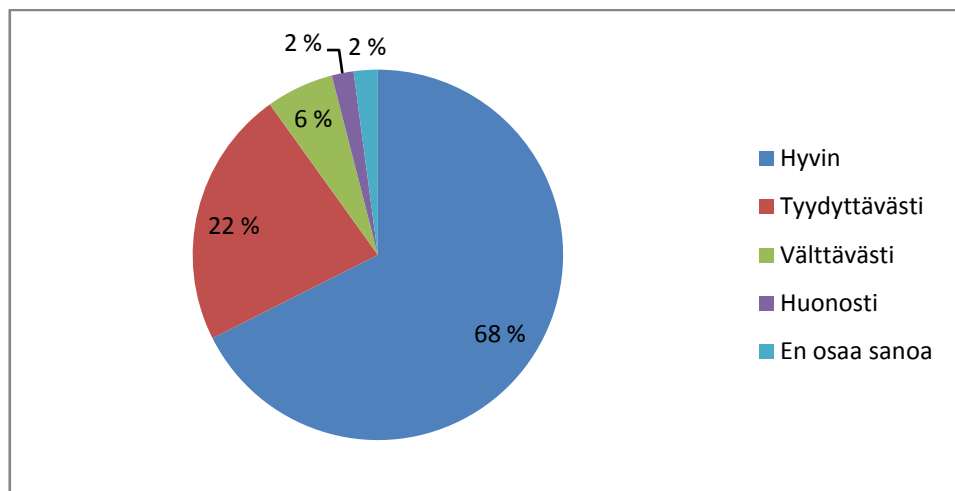
Yleisimmät tiedottamistavat hevoskimpoissa ovat kyselyn mukaan puhelin ja sähköposti. Puhelimen käytetyimmäksi tiedottamistavaksi mainitsi 33,5 prosenttia vastaajista ja sähköpostin 32,2 prosenttia (KUVA 9).

KUVA 9 Tiedottaminen (Arvo 1 merkitsee eniten käytettyä ja arvo 5 vähiten käytettyä.)

Vastaajista suurin osa eli 91,9 prosenttia saa mielestään tarpeeksi tietoa hevosen edistymisestä. Vastaajista 8,1 prosenttia ei mielestään saa tarpeeksi tietoa hevosen edistymisestä. He kaipaisivat tietoa mm. hevosen kunnosta, edistymisestä ja terveydentilasta. Tiedotuksen toivotaan olevan säännöllistä sekä rehellistä, ja sisältävän tietoa niin hevosen nykytilanteesta kuin tulevaisuuden suunnitelmistakin. Osa haluaisi kuulla enemmän valmentajan näkemyksiä hevosesta.

Tiedonkulun koetaan toimivan pääsääntöisesti hyvin tai tyydyttävästi kimppalaisten ja tiedotuksesta vastaavan henkilön välillä. Vastaajista 67,5 prosenttia on sitä mieltä, että tiedotus toimii hyvin ja 22,5 prosenttia sitä mieltä, että se toimii tyydyttävästi (KUVA 10).

KUVA 10 Miten tiedonkulku kimpan tiedotuksesta vastaavan henkilön ja kimppalaisten välillä toimii?

Avoimella kysymyksellä pyrittiin kartoittamaan kyselyyn vastanneiden ajatuksia: miten tiedonkulkua hevoskimpassa voitaisiin kehittää? Vastauksissa nousi esille, että tiedotuksen toivottaisiin olevan säännöllistä, rehellistä ja avointa. Sopivasta tiedotustiheydestä oli useita mielipiteitä aina kerrasta viikossa kertaan kuukaudessa asti.

Tehokkaimpina tiedotusväylänä suurin osa vastaajista piti Internetiä. Siellä tiedotusta voitaisiin hoitaa mm. sähköpostin, hevosen omien Internet-sivujen, Facebook-ryhmän tai blogin avulla. Kimpan vetäjä tai tiedotuksesta vastaava henkilö voisi tiedottaa edellä mainittujen kanavien kautta kimppalaisille säännöllisesti hevosen tilanteesta. Tiedotteessa voitaisiin käsitellä hevosen nykytilaa: kuntoa ja terveyttä, tulevaisuuden suunnitelmia ja esimerkiksi, jos kyseessä on varsa tai nuori hevonen, verrata hevosen kehitystä suhteessa muihin saman ikäisiin. Kilpailevasta hevosesta voisi lähettää tietoa kunnosta ja odotuksista ennen starttia sekä valmentajan ja ohjastajan kommentit startin jälkeen. Jos käytössä olisi hevosen omat Internet-sivut, valmentajalla voisi olla sinne omat tunnukset, joiden avulla hän voisi käydä säännöllisesti päivittämässä sivuille hevosen kuulumisia. Internet-sivuilla voisi olla lisäksi kuvia ja videoita hevosesta sekä suljettu keskustelupalsta, jonne pääsisivät kaikki kimpan jäsenet, vetäjä ja valmentaja keskustelemaan hevoseen liittyvistä asioista.

Monissa vastauksissa kaivattiin hevosen valmentajalta enemmän tietoa ja kommentteja hevosen kunnosta, terveydentilasta, arjesta ja tulevaisuudesta. Toiveena oli, että kerran kuukaudessa esimerkiksi valmennuslaskun yhteydessä valmentaja kertoisi muutamalla rivillä hevosen nykytilanteesta ja tulevaisuuden suunnitelmista. Osa vastaajista toivoi, että valmentajan luokse tehtäisiin useammin vierailuja, jotka olisi järjestetty niin, että kimppalaisilla olisi mahdollisuus nähdä hevonen ajossa, ja valmentajalla olisi aikaa vastata kysymyksiin ja kertoa hevosesta. Jotkut toivoivat tapaamisia jopa kerran kuukaudessa, mutta kaikkien ei välttämättä tarvitsisi olla valmentajan luona. Moni vastaaja oli sitä mieltä, että vain yhden ihmisen tulisi olla yhteydessä valmentajaan ja tiedottaa sitten muille jäsenille. Näin jo muutenkin kiireisten valmentajien työrauhaa ei turhaan häiritäisi useilla puheluilla, jotka kaikki koskevat samaa hevosta.

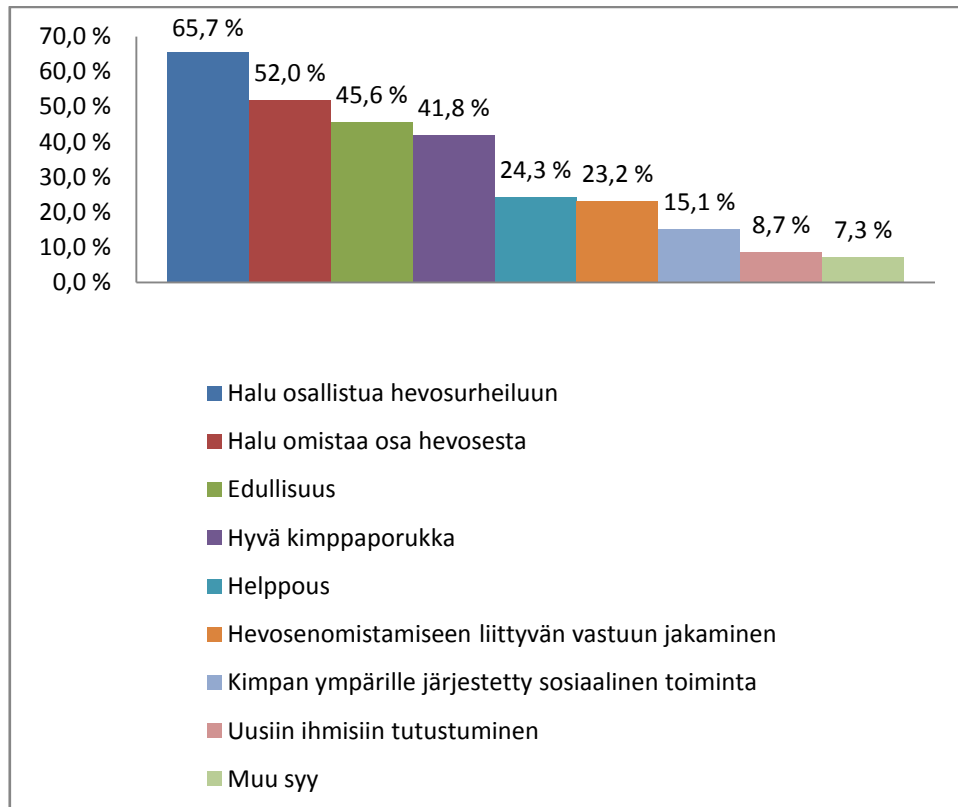
Yleisesti kimppojen tiedotuksen onnistumisesta osan vastaajista mielipiteenä oli, että pienissä kimpoissa tiedotus on tiiviimpää ja toimii paremmin kuin isoissa kimpoissa. Pienissä kimpoissa jäsenet usein tuntevat toisensa ja puhelin on nopein ja helpoin tapa pitää yhteyttä. Isoissa kimpoissa sähköposti koettiin yleisesti puhelinta parempana tiedotusvälineenä.

Hevoseen liittyvässä tiedotuksessa vastaajat pitivät tärkeänä, että se on niin selkeää, että jokainen kimpan jäsen varmasti ymmärtää mikä hevosen tilanne kulloinkin on. Varsinkin jos mukana on paljon aloittelevia hevosihmisiä, on tärkeää, että tiedotteet on kirjoitettu sellaisella kielellä, että se on helppo ymmärtää. Jos käytetään ammattisanastoa, se pitää selittää niin, että merkitys aukeaa myös aiheesta vain vähän tietävälle.

Hyvänä huomiona muutama vastaaja oli nostanut tiedotuksen osalta etukäteen sovitut pelisäännöt. Kuten monessa muussakin kimppahevoseen liit-

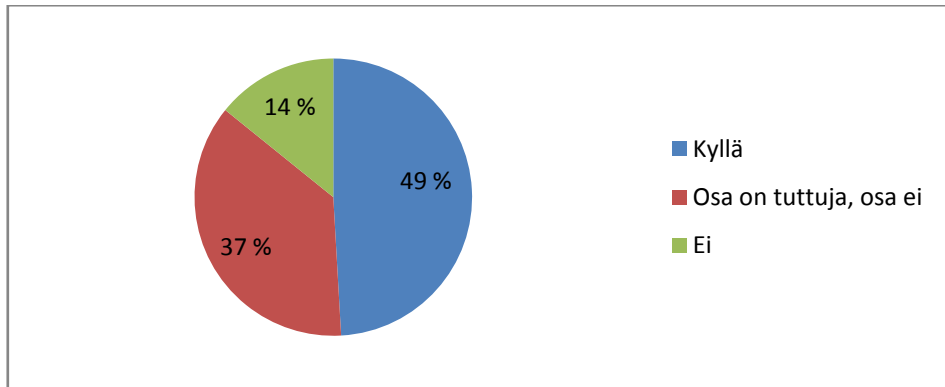
tyvässä asiassa, myös tiedotuksessa on hyvä sopia etukäteen miten se hoidetaan, kuka hoitaa ja kuinka usein. Näin jokainen tietää jo kimppaan lähtiessään minkälaista tiedotusta hän voi odottaa.

Kun kysyttiin kolmea tärkeintä syytä kimppahevosen omistamiselle, tärkeimmiksi nousivat halu osallistua hevosurheiluun 65,7 prosentilla, halu omistaa osa hevosesta 52,0 prosentilla, edullisuus 45,6 prosentilla ja hyvä kimppaporukka 41,8 prosentilla (KUVA 11). Muina syinä kimppahevosen omistamiselle vastaajat mainitsivat hyvän hevosen, mahdollisuuden hankkia parempia hevosia kuin yksin, jännityksen, kilpailuhenkisyiden ja pienemmän taloudellisen riskin.

KUVA 11 Mitkä ovat kohdallasi kolme tärkeintä syytä kimppahevosen omistamiselle? Vastaaja on voinut valita useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.

Kyselyn mukaan kimppahevonen hankitaan yleensä tuttujen kesken. Vastaajista 49,1 prosenttia on kimpassa, jossa kaikki mukana olevat ovat heille ennestään tuttuja. Seuraavaksi yleisin vastaus 36,7 prosentilla oli, että kimpassa mukana olevista osa on tuttuja ja osa ei. Vastaajien joukossa on myös henkilöitä, jotka ovat mukana kimpassa, jossa ei ole ainuttakaan heille ennestään tuttua henkilöä (KUVA 12).

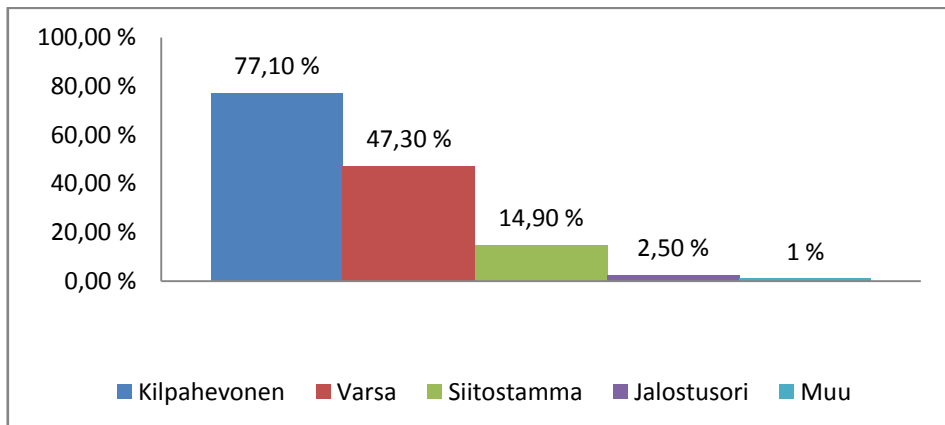

KUVA 12 Ovatko muut kimpassa mukana olevat sinulle ennestään tuttuja?

Suurin osa, 95,0 prosenttia, kyselyyn vastanneista on mukana ravihevostkimpassa. Vain viisi prosenttia eli 21 vastaajaa on mukana ratsuhevoskimpassa.

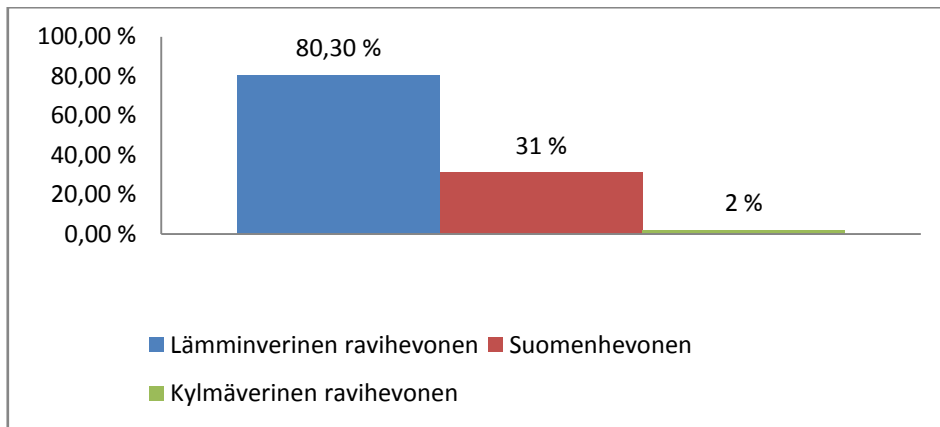
5.5.5 Ravihevostkimpat

Ravihevostkimpoista suurin osa on kerätty kilpahevosen ympärille. Vastaa- jista 77,1 prosenttia kertoi, että hänen nykyinen kimppahevosensa on kil- pahevonen. Vastaaajista 47,3 prosenttia on mukana kimppahevosessa, joka on varsa. Kyselyn mukaan kimppoja on kerätty myös siitostammojen ja ja- lostusoriiden ympärille. Muu kohdassa oli mainittu nuori hevonen, joka aloittelee kilpauraansa (KUVA 13).

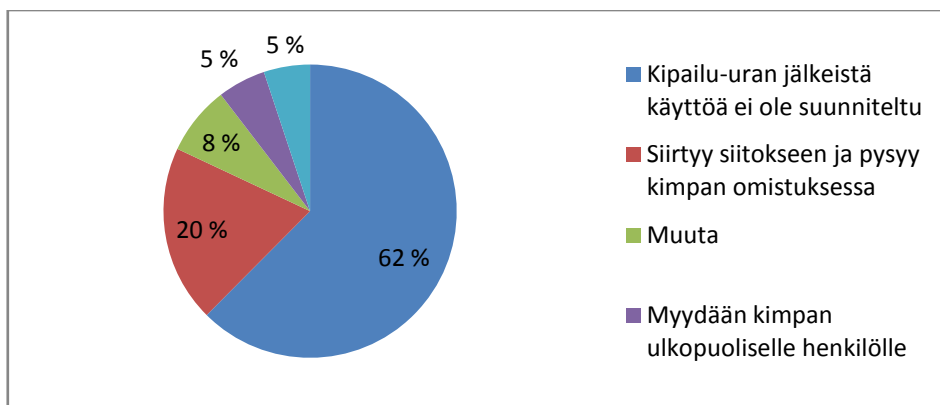
KUVA 13 Onko/ovatko nykyinen/nykyiset kimppahevosesi? Vastaaaja on voinut valita useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.

Ravihevostkimpoissa roduista selvästi yleisin on, 80,3 prosentilla, lämmin- verinen ravihevonen. Toiseksi yleisin rotu on suomenhevonen 31,0 pro- sentilla. Joillain vastaajilla on kimppahevosenaan kylmäverinen ravihevo- nen (KUVA 14).

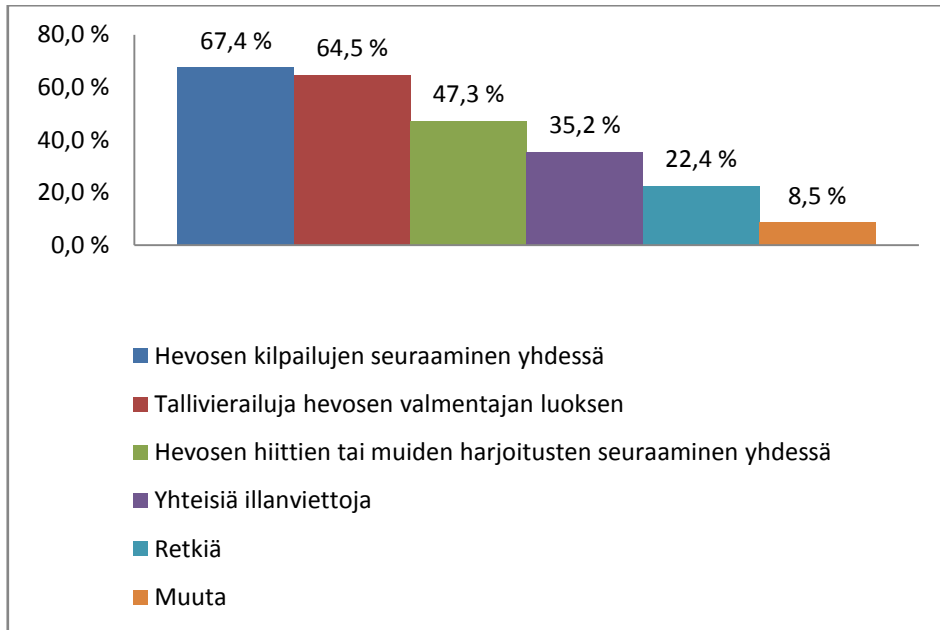
KUVA 14 Minkä rotuinen/rotuisia nykyinen/nykyiset kimppahevosesi on/ovat? Vastaja on voinut valita useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.

Jos ravihevonen on ostettu kimpalle, sen kilpauran jälkeistä käyttöä ei 62,4 prosentin vastaajista mukaan ole vielä suunniteltu. Vastaajista 19,5 prosenttia kertoo, että hevonen siirtyy kilpauransa jälkeen siitokseen ja pysyy edelleen kimpan omistuksessa. Osa kimppahevosista myydään kilpauransa jälkeen, joko jollekin kimpan jäsenelle, takaisin kasvattajalle tai ulkopuoliselle henkilölle. Osa hevosista siirtyy harrastekäyttöön tai lopetetaan (KUVA 15).

KUVA 15 Jos hevonen on ostettu kimpalle, minkälaista käyttöä sille on suunniteltu kilpauran jälkeen?

Kyselyn mukaan ravihevoskopissa on järjestetty sosiaalista toimintaa eniten itse hevosen ympärille. Suosituinta 67,4 prosentilla kyselyn mukaan on ollut hevosen kilpailujen seuraaminen yhdessä kimppaporukan kesken. Toiseksi yleisimpänä nousi esille tallvierailut hevosen valmentajan luokse, joita on järjestetty 64,5 prosentin vastaajista mukaan. Kolmanneksi suosituinta on hevosen hiittien tai muiden harjoitusten seuraaminen yhdessä ja sen on vastannut 47,3 prosenttia vastaajista (KUVA 16). Näiden lisäksi on järjestetty yhteisiä illanviettoja ja retkiä. Osassa kimppaporukoissa ei ole järjestetty minkäänlaista sosiaalista toimintaa. Tähän on mainittu syyksi mm. pitkät välimatkat kimppalaisten välillä. Osassa kimpoista järjestetään kokouksia vuosittain tai useamminkin. Osa kimppahevosen omistajista kertoo myös osallistuneensa hevosen liikuttamiseen, opettamiseen, hoitoon ja raveihin kuljettamiseen.

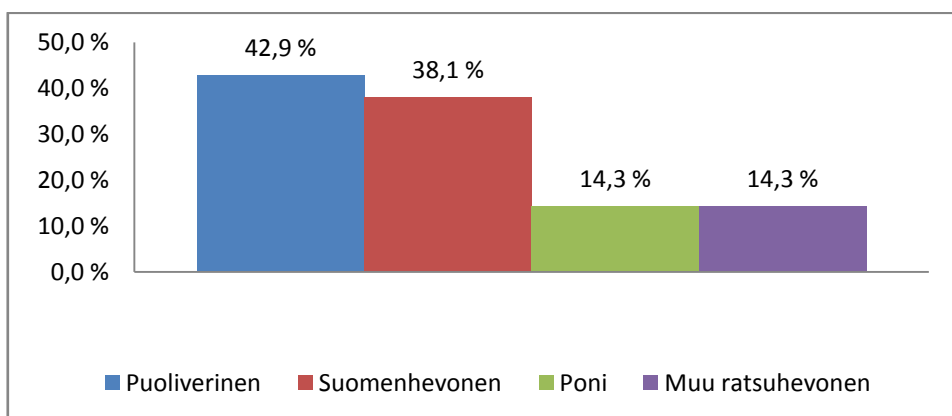

KUVA 16 *Minkälaista sosiaalista toimintaa kimppaporukan kesken on järjestetty? Vastaja on voinut valita useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.*

Kyselyyn vastanneista 84,3 prosenttia on sitä mieltä, että kimppalla on riittävästi sosiaalista toimintaa. Vastajista 15,3 prosenttia, joiden mielestä sosiaalista toimintaa ei ole riittävästi kaipaavat lisää tapaamisia, yhdessäoloa, keskustelua ja retkiä hevosen luo.

5.5.6 Ratsuhevoskimpat

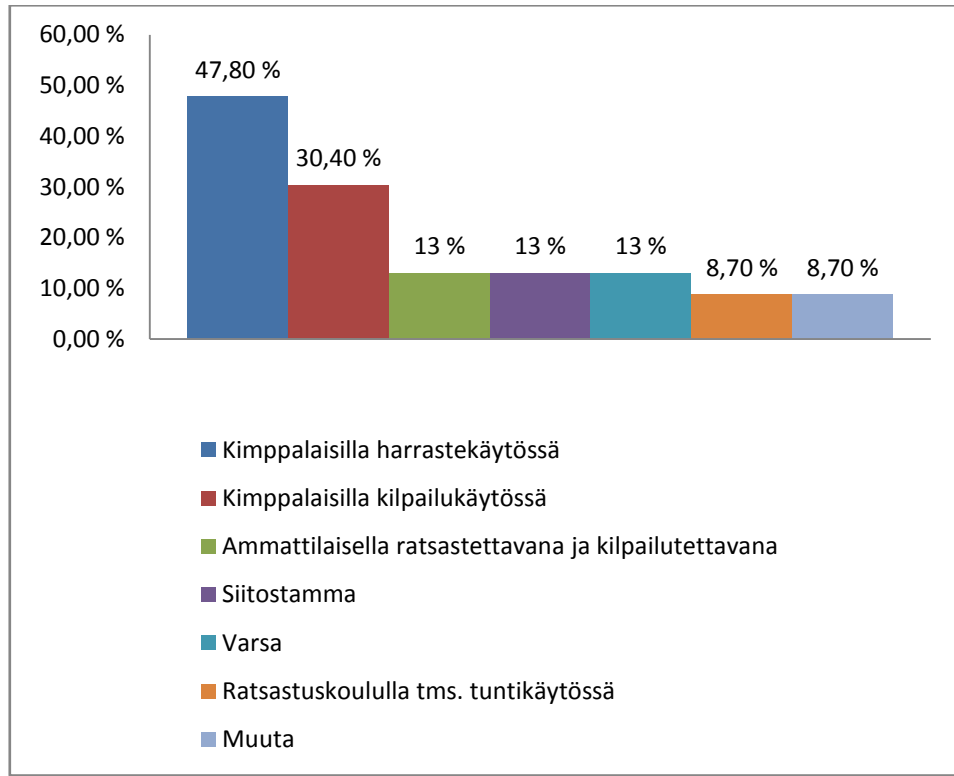
Kyselyyn vastanneista ratsuhevoskimpoissa mukana olevista 42,9 prosentilla on kimppahevosestaan puoliverinen. Vastajista 38,1 prosentilla on kimppahevosesta suomenhevosenratsu. Poni tai muu ratsuhevonen on vastajista 14,3 prosentilla (KUVA 17).

KUVA 17 *Minkä rotuinen/rotuisia nykyinen/nykyiset kimppahevosesi on/ovat? Vastaja on voinut valita useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.*

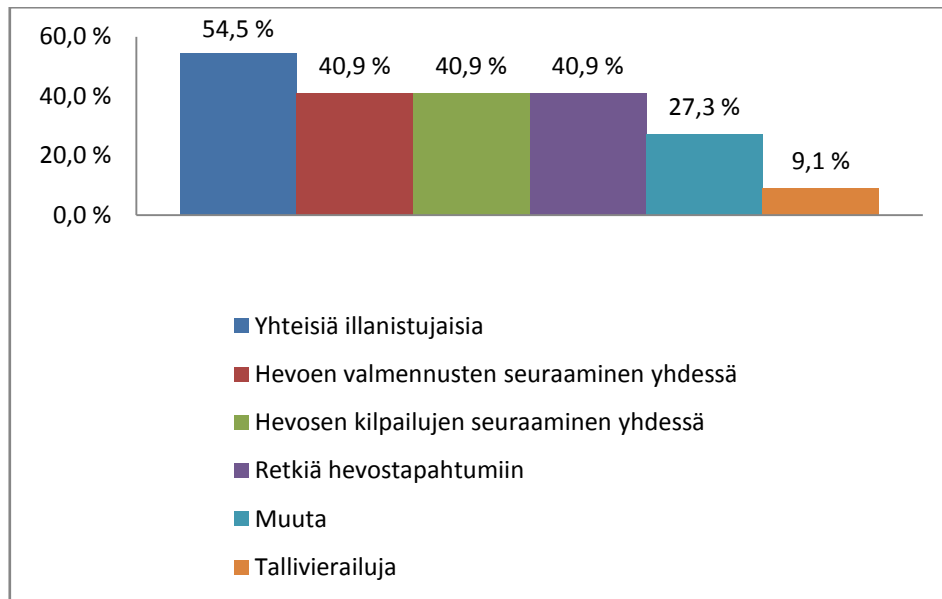
Ratsuhevoskimppojen hevosista 47,8 prosenttia on kimppalaisilla harrastuskäytössä ja 30,4 prosenttia kimppalaisilla kilpailukäytössä. 13,0 prosenttia kyselyyn vastanneista kertoi, että hänellä on joko hevonen ammattilai-

sella ratsastettavana ja kilpailutettavana, siitostamma tai varsa. Ratsastuskoululla tai muussa vastaavassa tuntikäytössä on vastaajista 8,7 prosentin kimppahevonen (KUVA 18). Muuta kohdassa on mainittu, että yksi hevosen osaomistajista on ammattilainen ja hevonen on hänellä kilpailukäytössä.

KUVA 18 Missä käytössä kimppahevonen/-poni on? Vastaaja on voinut valita useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.

Ratsuhevoskimpoissa yleisimmäksi sosiaaliseksi toiminnaksi kimppaporukan kesken nousi kyselyn mukaan 54,5 prosentilla yhteiset illanistujaiset. Hevosen valmennusten seuraaminen yhdessä, hevosen kilpailujen seuraaminen yhdessä sekä retket hevostapahtumiin ovat kaikki olleet yhtä suosittuja 40,9 prosentilla (KUVA 19). Muuta-kohtaan on vastannut 27,3 prosenttia ja siinä on mainittu hevosen kuntouttaminen, retkiä muihinkin kuin hevostapahtumiin ja että on tehty paljon kaikenlaista yhdessä. Joukossa on myös kaksi vastausta, joissa kerrotaan, ettei kimppaporukan kesken ole järjestetty mitään sosiaalista toimintaa. Tallivierailuja vastasi järjestetyn 9,1 prosenttia kyselyyn vastanneista.

KUVA 19 *Minkälaista sosiaalista toimintaa kimppaporukan kesken on järjestetty? Vastaja on voinut valita useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.*

Yhtä vastaajaa lukuun ottamatta, eli 95,2 prosenttia vastaajista, kaikki ratsuhevoskimpoissa mukana olevat vastaajat ovat sitä mieltä, että heidän kimppaporukallaan on riittävästi sosiaalista toimintaa. Toisaalta vastaaja, jonka mielestä sosiaalista toimintaa ei ole riittävästi ei myöskään kaipaa minkäänlaista sosiaalista toimintaa.

5.5.7 Kehitysjatukset

Kyselyn lopussa kysyttiin, miten hevosten kimppaomistajuutta tulisi vastaajien mielestä kehittää. Kohdassa pyydettiin kertomaan omat ideat ja terveiset hevosten kasvattajille, valmentajille, raviradoille ja keskusjärjestölle. Kysymykseen tuli paljon vastauksia ja niiden joukossa paljon erilaisia ideoita.

Toiset vastaajat olivat vahvasti sitä mieltä, että ravien palkintotasoa tulisi nostaa ja nuorten hevosten sarjoja lisätä kilpailukalenteriin sekä mahdollisesti avata nuorten sarjat ulkomailta tuoduille hevosille. Heidän mielestään paras tapa kehittää kimppaomistajuutta ja lisätä innokkaiden harrastajien määrää on parantaa hevosen omistamisen taloudellista kannattavuutta. Toisena mielipiteenä nousee esiin, että hevosen omistamisen pitäisi olla hevoslähtöisempää. Tärkeimpänä syynä lähteä mukaan hevoskimppaan tulisi olla itse hevonen. Mahdolliset rahalliset voitot sekä menestys olisivat vain mukava lisä harrastukseen.

Raviradoilta toivotaan hevosenomistajien parempaa huomiointia ravipäivinä. Huomiointi pitäisi kohdistaa koko kimppaporukalle, eikä ainoastaan kimpan vetäjälle. Jos hevosella on kymmenen omistajaa, tuntuu vastaajista epäreilulta, että vain yksi henkilö huomioidaan. Ehdotuksina olivat mm. että hevosen omistajat pääsisivät ilmaiseksi sisään raveihin tai saisivat esimerkiksi kutsun ravintolakatsomoon, jossa olisi mukava viettää iltaa yhdessä. Eräänä huomiona tuli esille, että jos kimpan hevonen voittaa ra-

veissa, tulisi kaikkien osakkaiden nimet mainita omistajana, ellei käytössä ole peitenimi.

Hevosten hinnoitteluun vastaajat kaipasivat rehellisyyttä. Monesti hevosia myydään kimppahevoseksi suuremmalla hinnalla kuin mitä niistä normaalisti pyydetäisiin ja maksettaisiin. Kimppaa pyritään rahastamaan mahdollisimman paljon hevosta myydessä. Varsinkin hevosista aikaisemmin tietämättömät ihmiset ovat vaarassa joutua huijatuksi ostamaan ylihinnoitellun hevosen, jota kehuaan esimerkiksi suvultaan ja rakenteeltaan paremmaksi kuin se onkaan.

Jo aikaisemmin mainitut kimppahevostilaisuudet ravien yhteydessä nousivat esille tämänkin kysymyksen kohdalla. Joku vastaaja oli jopa kehitellyt ajatusta niin, että raviradat voisivat järjestää raveja kimppahevosteemoilla. Lähtöjen välissä voisi olla kimppaporukoiden haastatteluja. Varikkoalueella voisi olla näytillä myytäviä kimppahevosia, joita kiinnostuneet ostajat voisivat käydä katsomassa ja tehdä mahdollisesti sopimuksetkin heti paikan päällä. Kaikki alueen kimppaporukat kutsuttaisiin raveihin, ja ilmoiteltaisiin tapahtumasta, että asiasta kiinnostuneetkin löytäisivät paikalle. Hevoskimpoista kiinnostuneet ihmiset, jo mukana olevat ja mukaan lähtöä harkitsevat, voisivat keskustella keskenään, vaihtaa ajatuksia ja luoda kontakteja.

Yhtenä ajatuksena vastauksissa oli kimppahevosille suunnatut kilpailusarjat, jotka olisi tarkoitettu matalien ja keskisarjojen hevosille. Koska kaikista hevosista ei koskaan tule suurkilpailuvoittajia, tässä voisi olla kimppaporukoille mahdollisuus kokea eräänlaisen erikoislähdön voitto. Yhtenä muotona tästä ehdotettiin, että raviradat voisivat pitää paikallisille kimppaporukoille jonkinlaisia leikkimielisiä kilpailuja, esimerkiksi radan menestynein kimppa. Ravien yhteydessä pidettävissä kimppatapahtumissa voisi myös olla esimerkiksi tietokilpailuja kimppaporukoille, joiden voittaja voisi saada esimerkiksi jonkin tittelin.

Tärkeänä asiana kimppaomistamisen toimimiselle ja kehittämiseksi koettiin kimpan sisäinen toiminta tiedotuksesta kimppasopimuksiin. Kun asiat on alusta asti sovittu tarkasti ja kirjoitettu sopimukseen, ongelmia tulee harvemmin. Eräs vastaaja kertoi oman kokemuksensa kimppasta, jossa kaikkien jäsenien osaamisalueet on kartoitettu ja hyödynnetty. Jokainen kimpan jäsen hoitaa osa-alueen, jonka osaa ja josta on kiinnostunut.

Jotta kimppaomistaminen saisi enemmän näkyvyyttä hevosalan sisällä, vastauksissa ehdotettiin mm. Hevosurheilu-lehteen palstaa, jossa kerrotaisiin säännöllisesti muutaman kimpan kuulumisia. Mukana olisi hyvä olla kimppoja, joilla on keskenään erilaiset lähtökohdat ja odotukset. Hyvin menestyvät hevoset saavat aina julkisuutta, mutta ehkä olisi kannattavaa nostaa tätä kautta esille ihan tavallisiakin hevosia, jotka eivät kilpaile voitokkaasti ykkössarjoissa.

Ruotsin mallin mukaiset isot kimpat nousivat tässäkin kohdassa esille useammassa vastauksessa. Suuret kimpat voisivat toimia yhtiömuotoisesti tai olla jopa keskusjärjestön, tässä tapauksessa Suomen Hippos ry:n, vetämiä.

Erään vastaajan ajatus oli, että raviradat voisivat kerätä paikallisista ihmisistä koostuvia kimppoja.

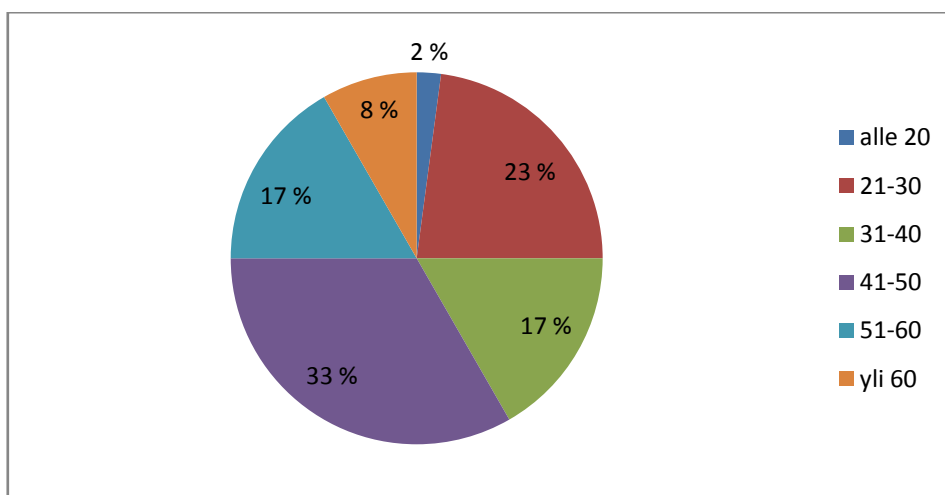
Raviurheilun keskusjärjestöltä (Suomen Hippos ry) toivottiin mm. yhden ihmisen palkkaamista kimppaomistamiseen liittyvien asioiden hoitoon: markkinointiin ja avustamaan kimppojen perustamisessa ja ylläpidossa antamalla ohjeita ja neuvoja niitä kaipaaville. Edelleen nousi esille tietopakettin tai ohjekirjan kokoaminen kimpan perustamiseen, ylläpitoon ja sopimuksiin liittyen. Kimppaomistajuutta harkitseville suunnattu opas antaisi hyödyllistä tietoa siitä mitä asioita pitää ottaa huomioon ennen kimppaan mukaan lähtöä. Oppaassa tulisi käsitellä rehellisesti kaikkia positiivisia ja negatiivisia kimppaan liittyviä asioita, jotta siitä olisi hyötyä hevosalaa tuntemattomillekin ihmisille.

5.6 Hevoskimpan vetäminen

Hevoskimppojen vetäjille suunnatussa kyselyssä oli tavoitteena selvittää vastaajien taustoja ja kokemusta kimpan vetäjänä. Lisäksi kartoitettiin vetäjien ajatuksia kimpan vetäjän tehtävistä, hevosten kysynnästä sekä kimppaomistajuuden kehittämistarpeista.

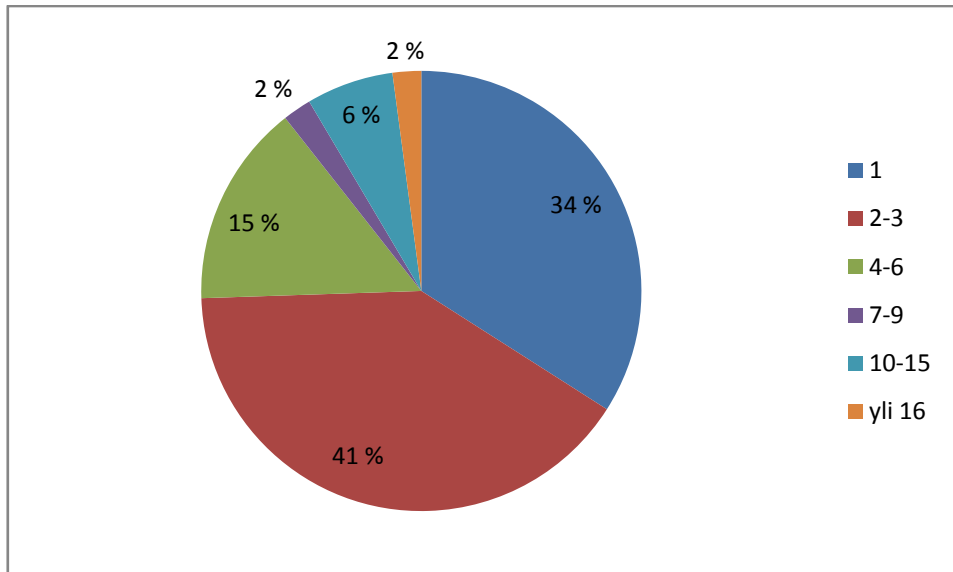
5.6.1 Perustiedot

Kyselyyn vastanneista 51,1 prosenttia (24 vastaajaa) oli miehiä ja 48,9 prosenttia (23 vastaajaa) naisia. Vastaajista suurin osa, 33,3 prosenttia oli 41–50 –vuotiaita. Toiseksi suurin ikäryhmä oli 21–30 –vuotiaat, joita vastanneista oli 22,9 prosenttia (KUVA 20). Vastaajista sekä 31–40 - että 51–60 –vuotiaita oli 16,7 prosenttia. Yli 60-vuotiaita kimpan vetäjiä kyselyyn vastasi 8,3 prosenttia. Pienin ikäryhmä oli alle 20-vuotiaat, joita vastanneista oli 2,1 prosenttia eli yksi vastaaja.

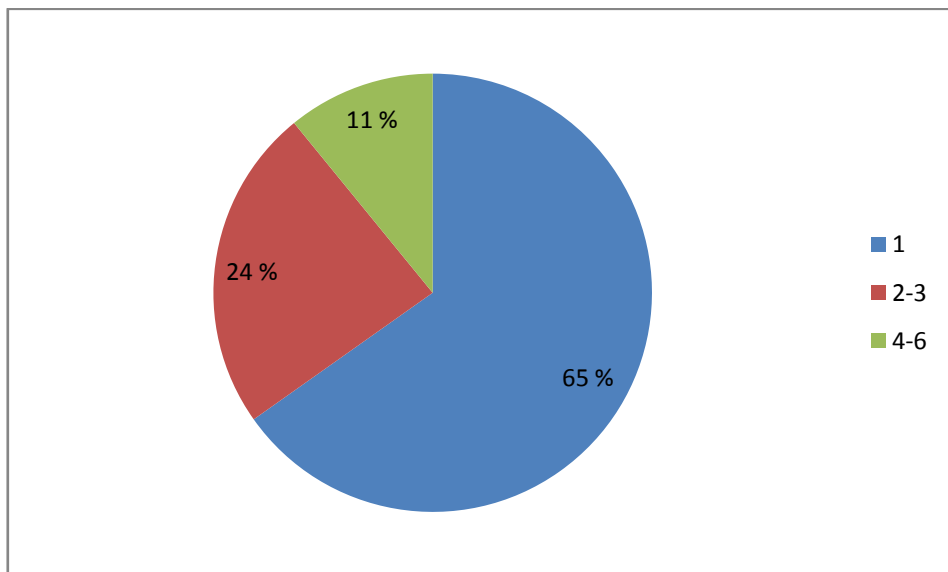
KUVA 20 Vastaajien ikäjakauma

Vastaajista 40,4 prosenttia oli vetänyt 2-3 kimppaa. Yhtä kimppaa oli vetänyt 34,0 prosenttia vastaajista. Yli 16:ta kimppaa oli vetänyt vain yksi vastaajista eli 2,1 prosenttia (KUVA 21).

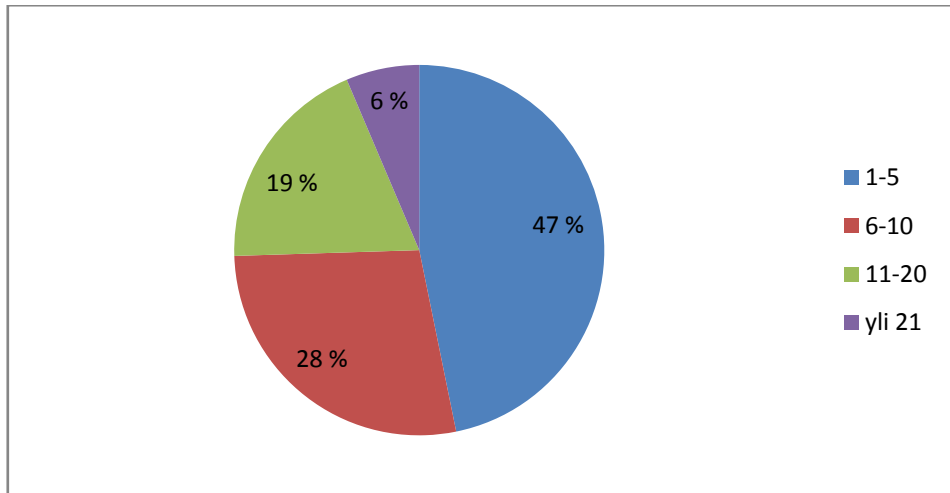
KUVA 21 Kuinka montaa kimppaa olet vetänyt?

Tällä hetkellä yli puolet vastaajista, 65,2 prosenttia, veti yhtä kimppaa. 23,9 prosenttia vastaajista veti 2-3 kimppaa ja 10,9 prosenttia 4-6 kimppaa. Yli kuutta kimppaa ei vedä kukaan kyselyyn vastanneista (KUVA 22).

KUVA 22 Kuinka montaa kimppaa vedät tällä hetkellä?

Lähes puolet, 46,8 prosenttia kyselyyn vastanneista oli vetänyt hevoskimppoja yhdestä viiteen vuotta. Yli 21 vuotta hevoskimppojen vetäjänä oli toiminut 6,4 prosenttia vastanneista (KUVA 23).

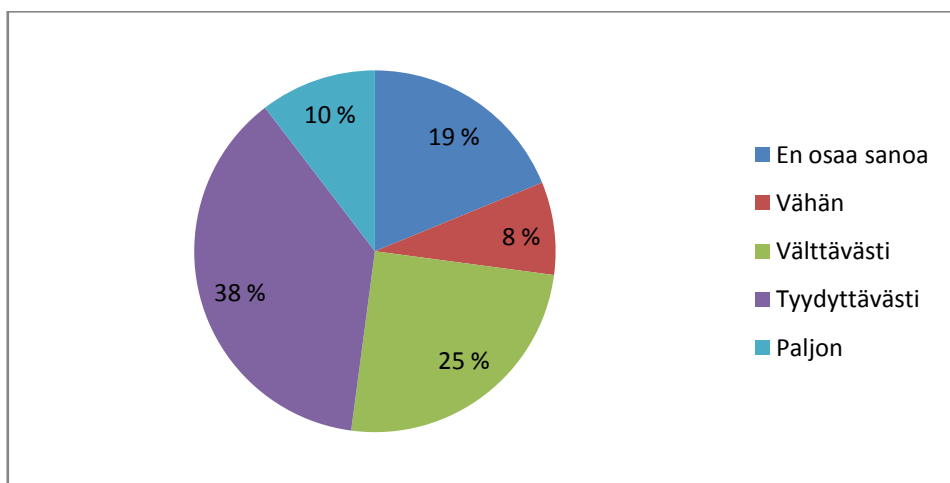

KUVA 23 Kuinka monta vuotta olet toiminut kimpan vetäjänä?

5.6.2 Kimppahevosten kysyntä

Vastaajista enemmistö eli 91,3 prosenttia oli sitä mieltä, että lämminveristen ravihevosten kysyntä kimppahevoseksi on suurinta. Suomenhevosten kysyntää suurimpana pitää 8,7 prosenttia vastanneista kimpan vetäjistä. Kukaan vastaajista ei ollut sitä mieltä, että kylmäveristen ravihevosten, ponien tai ratsuhevosten kysyntä kimppahevosiksi olisi suurinta. Ratsuhevosten ja ponien tulosta selittää se, että kysely lähetettiin vain ravihevoskimppojen vetäjille.

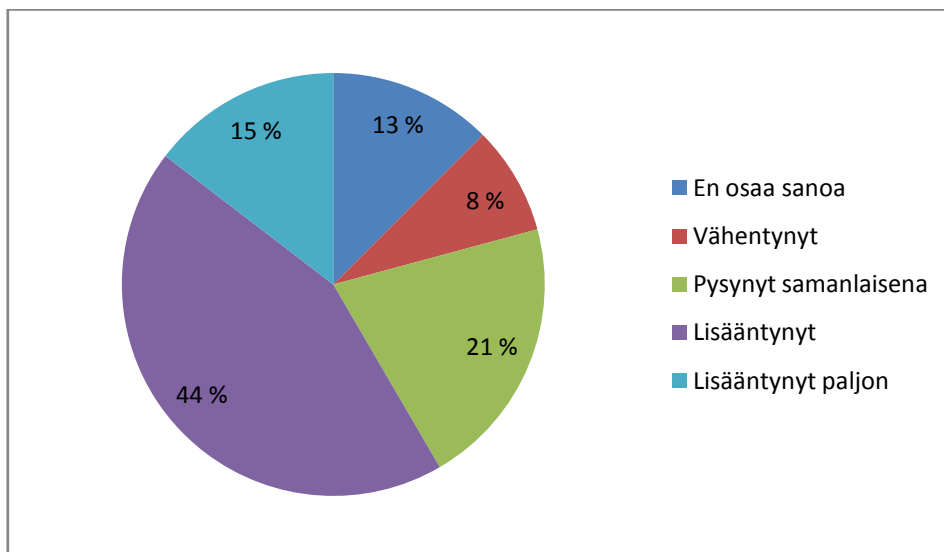
Kimppahevosten tämän hetkisen kysynnän vastanneet kokivat pääsääntöisesti positiivisena: 10,4 prosentin mielestä kysyntää on paljon, 37,5 prosentin mielestä tyydyttävästi ja 25 prosentin mielestä välttävästi. Vähäisenä kysyntää pitää 8,3 prosenttia vastaajista (KUVA 24). Vastaajista 18,8 prosenttia ei osannut arvioida kimppahevosten tämän hetkistä kysyntää.

KUVA 24 Kuinka paljon kimppahevosille on kysyntää?

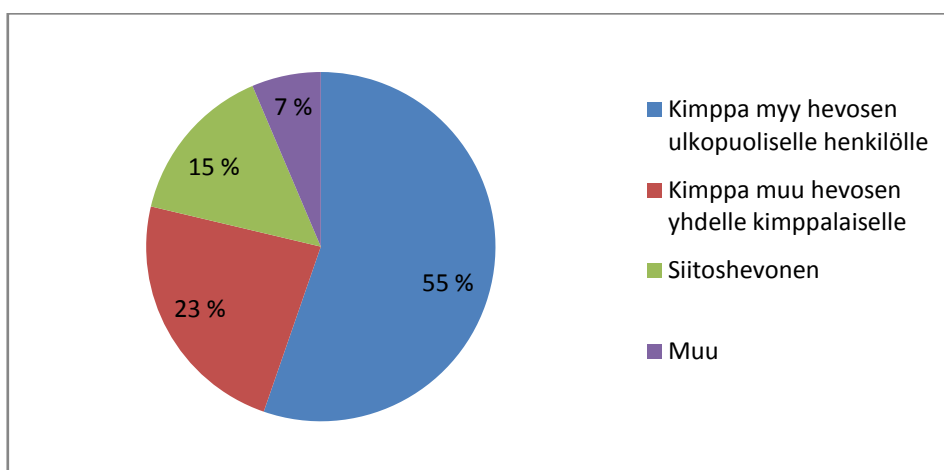
Kimppahevosten kysynnän kehittyminen viimeisen kolmen vuoden aikana koettiin vastaajien keskuudessa positiivisena: 43,8 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että kysyntä on lisääntynyt. Vastaajista 14,6 prosentin mie-

lestä kysyntä on lisääntynyt paljon. Kysyntä on pysynyt samanlaisena 20,8 prosenttia mielestä. Kysynnän kokee vähentyneen 8,3 prosenttia vastaajista. En osaa sanoa vastasi 12,5 prosenttia kimpan vetäjistä (KUVA 25).

KUVA 25 Miten kimppahevosten kysyntä on mielestäsi kehittynyt viimeisen kolmen vuoden aikana?

Vastaajista 93,5 prosenttia oli sitä mieltä, että on yleisempää, että hevonen ostetaan kimpalle. Liisausta kimpalle pitää yleisempänä 6,5 prosenttia vastaajista. Jos hevonen on ostettu kimpalle, se todennäköisimmin myydään kilpauran jälkeen. 55,3 prosenttia vastasi, että hevonen myydään kimpan ulkopuoliselle henkilölle ja 23,4 prosenttia, että hevonen myydään yhdelle kimpपालaiselle. Siitoshevoseksi kyselyyn vastanneiden mukaan siirtyy 14,9 prosenttia hevosista (KUVA 26).

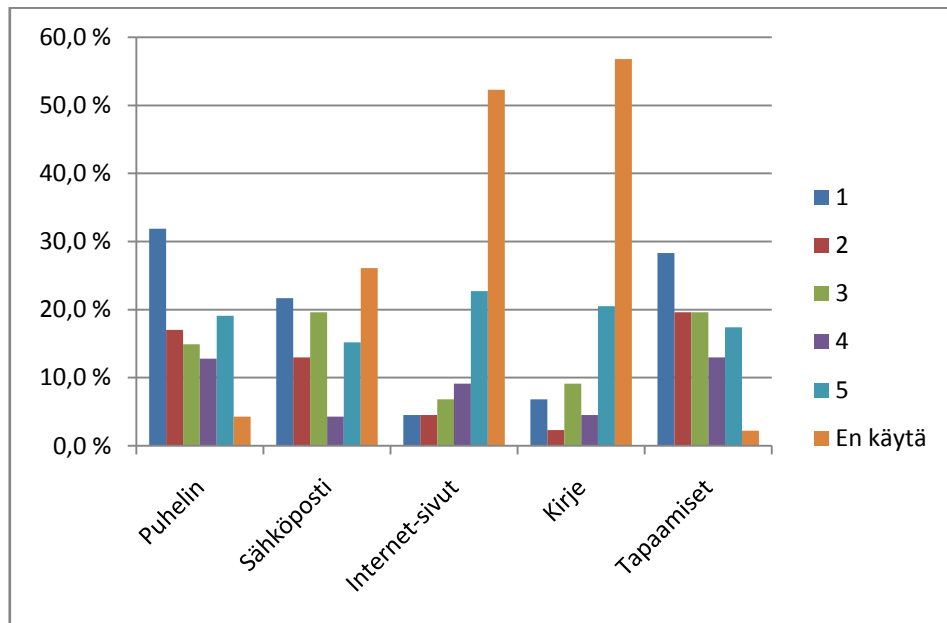

KUVA 26 Kimpalle ostetun hevosen käyttö kilpauran jälkeen.

5.6.3 Tiedotus ja rahaliikenne

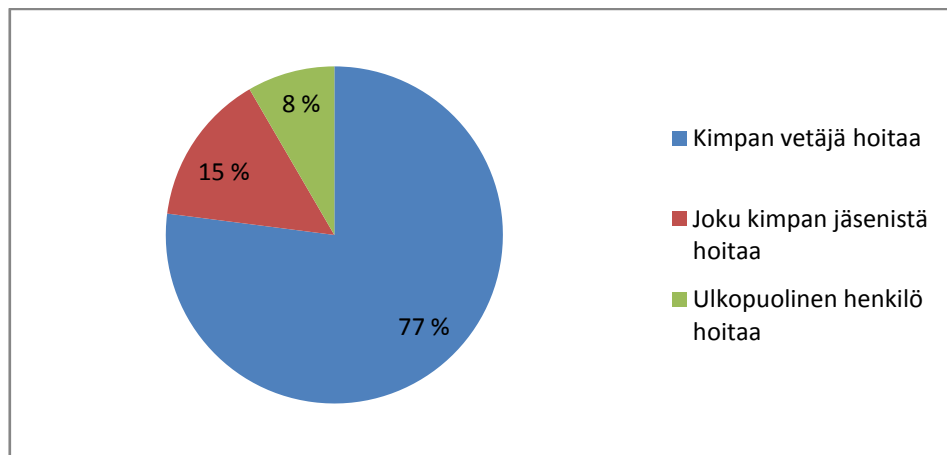
Yleisimmin käytetty tiedotustapa kimpan vetäjän ja kimpपालaisten välillä oli kyselyn mukaan puhelin 31,9 prosentilla. Toiseksi yleisimmin yhteyttä pidetään tapaamisissa 28,3 prosentilla. Myös sähköposti on yleisesti käytetty.

tetty tiedotusväline kimppojen yhteydenpidossa. Kirjettä ja Internet-sivuja käytetään tiedotuksessa vähiten (KUVA 27).

KUVA 27 Miten tiedotat kimppalaisia hevosen edistymisestä ja tapahtumista?(Arvo 1 merkitsee eniten käytetty ja arvo 5 vähän käytettyä tiedotustapaa.)

Vastaajista 77,1 prosentin mukaan kimpan vetäjä hoitaa kimppahevoseen liittyvän rahaliikentaan. Vastaajista 14,6 prosentin mukaan joku kimpan jäsenistä hoitaa rahaliikennettä. Loput 8,4 prosenttia kimpan vetäjistä vastasi, että rahaliikennettä hoitaa ulkopuolinen henkilö, jona mainittiin tilitoimisto, kirjanpitäjä ja kimppalaiset yhdessä (KUVA 28).

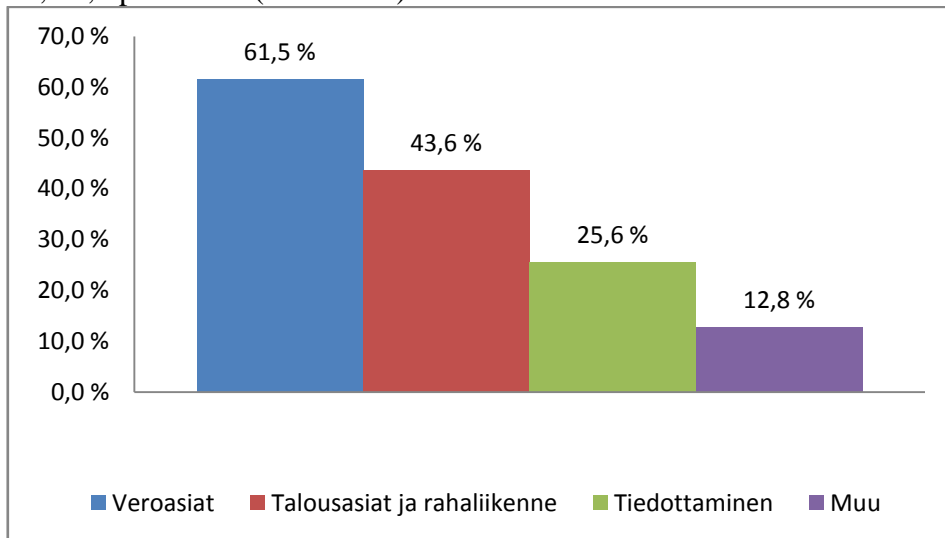

KUVA 28 Miten hevoseen liittyvää rahaliikenne on hoidettu?

29,2 prosenttia vastanneista kimpan vetäjistä ilmoitti tekevänsä veroilmoituksen kimpan puolesta ja 70,8 prosenttia ei tee. Tilitoimiston palveluita kimpan raha-asioiden hoidossa käyttää 18,8 prosenttia vastaajista, kun taas 81,3 prosenttia ei käytä.

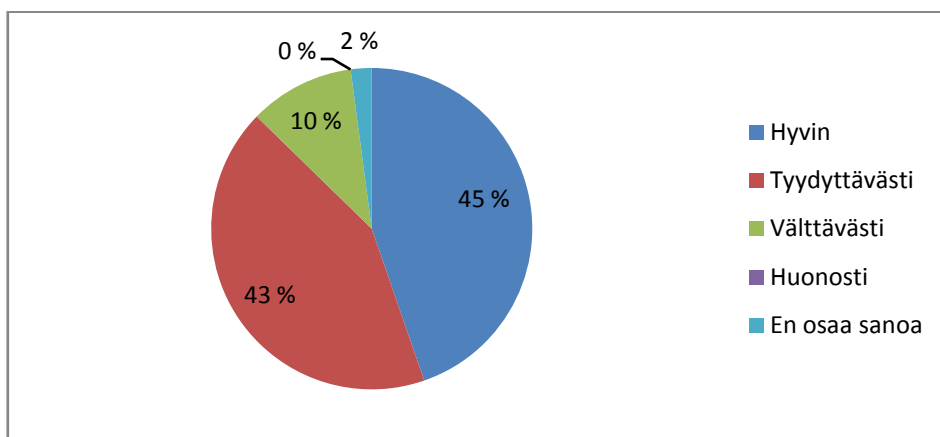
Neuvontaa ja koulutusta kyselyyn vastanneista kaipasi veroasioista 61,5 prosenttia, talousasioista ja rahaliikenteestä 43,6 prosenttia, tiedottamis-

ta 25,6 prosenttia ja muista asioista, joihin lukeutui mm. kimppasopimukset, 12,8 prosenttia (KUVA 29).

KUVA 29 Mistä aiheista kaipaisit neuvontaa ja koulutusta hevosomistamiseen liittyen? Vastaja on voinut valita useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.

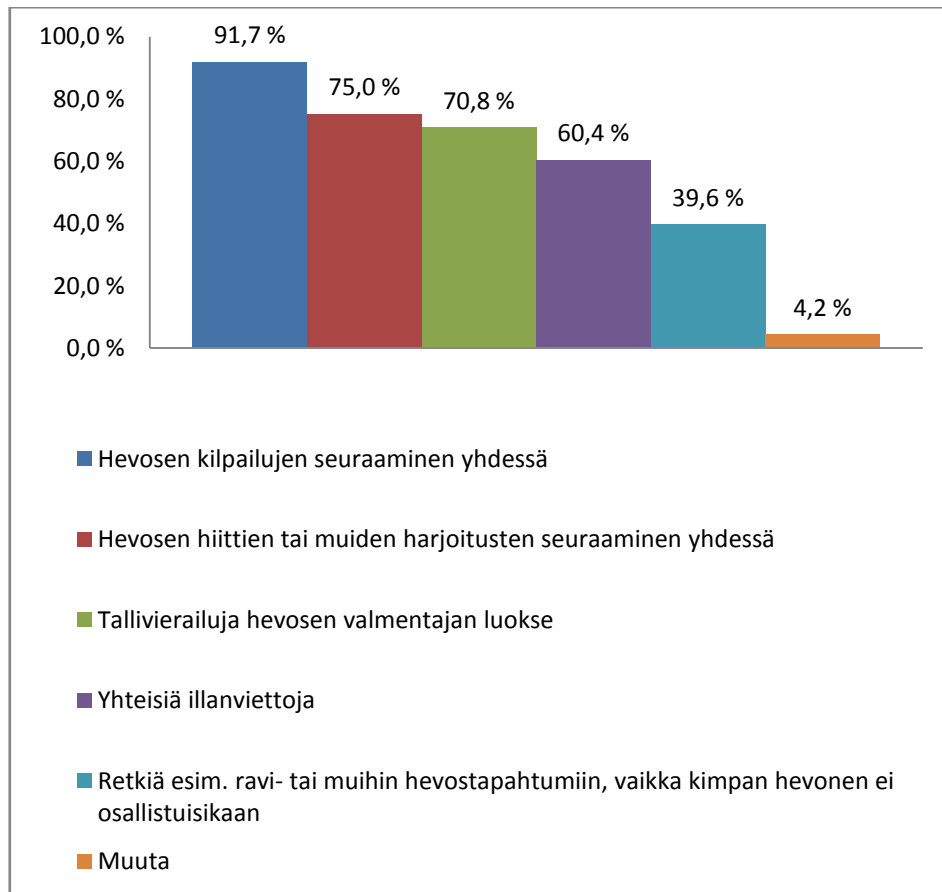
Noin puolet vastaajista koki kimpan sisäisen rahaliikenteen toimivan hyvin 44,7 prosenttia tai tyydyttävästi 42,6 prosenttia (KUVA 30).

KUVA 30 Kuinka hyvin rahaliikenne mielestäsi toimii?

5.6.4 Sosiaalinen toiminta

Kyselyn mukaan kimppaporukoiden kesken on järjestetty paljon erilaista sosiaalista toimintaa. Hevoseen liittyvä toiminta, kuten kilpailujen ja harjoitusten seuraaminen sekä vierailut valmentajan luokse ovat selvästi suosituimpia. Yhteisiä illanviettoja ja retkiä on kyselyn mukaan myös järjestetty. (KUVA 31).

KUVA 31 *Minkälaista sosiaalista toimintaa kimppaporukan kesken on järjestetty? Vastaaaja on voinut valita useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.*

5.6.5 Kehitysajatukset

Kimppahevosten saatavuuden parantamiseen kyselyyn vastanneilla kimpan vetäjillä oli erilaisia ideoita. Yleisimpänä esiin nousi ajatus Internet-sivuista, joilla olisi keskitetysti tietoa kimppahevosiksi sopivista myytävistä hevosista. Sivulla voisi olla myytävien kimppahevosten lisäksi palstat kimppahevosta etsiville ja omasta kimppahevososuudestaan luopuville. Sivuston ylläpitäjiksi ehdotettiin sekä Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto ry:tä että Suomen Hippos ry:tä.

Kasvattajien panosta varsojen markkinoinnissa pidettiin myös tärkeänä asiana kimppahevosten saatavuuden kannalta. Tähän ongelmaan ratkaisuna voisi olla mm. edellä mainittu Internet-sivusto, johon kasvattajatkin voisivat ilmoittaa varsojaan myytäväksi. Kasvattajalta toivottiin varsojen paremman markkinoinnin lisäksi yhteistyötä ammattivalmentajien kanssa. Osa vastaajista oli sitä mieltä, että itse kimppahevosten saatavuutta ei tarvitse parantaa vaan tärkeintä olisi saada yleisesti ravien imagoa nostettua ja uusia harrastajia sekä pelaajia mukaan lajiin.

Rahaliikenteen toimivuuden tärkeimpinä edellytyksinä vastaajat pitivät avoimuutta ja rehellisyyttä. Kaikkien kimpan jäsenien tulisi hoitaa omat osuutensa maksuista ajallaan. Maksuongelmien varalle ehdotettiin jonkinlaisen takuumaksun keräämistä kaikilta kimppalaisilta. Tämä raha voitai-

siin käyttää yllättäviin hevoseen liittyviin menoihin, kuten eläinlääkärikuluihin, tai siinä tapauksessa, että osakas jättää maksujaan maksamatta.

Selkeää ja tarkkaa kimppasopimusta pidettiin vastaajien keskuudessa tärkeänä osana toimivaa rahaliikennettä. Sopimuksessa tulisi olla määritettyinä selkeästi milloin, miten ja mihin rahaa kerätään.

Hevosten kimppaomistajuuden kehittämiseksi kyselyyn vastanneet kimpan vetäjät nostivat seuraavia ehdotuksia: raviurheilun yleisen imagon nostaminen, erilaisten kimppaomistajuustapahtumien järjestäminen raviradoilla, tarjolla olevien kimppahevosten parempi markkinointi ja hevosen roolin tärkeyden korostaminen. Näiden lisäksi vetäjät kaipasivat tietopakettia hevostimppaomistamiseen liittyen.

Raviradoilla järjestettävillä kimppahevostapahtumilla voitaisiin yrittää houkutella uusia harrastajia ravien ja hevosten pariin. Samalla tilaisuuksissa voitaisiin esitellä uusille harrastajille raviradan toimintaa ja ravipäivän tapahtumia myös kulissien takana, varikkoalueella. Tilaisuudet olisivat hyvä paikka mm. kasvattajille markkinoida kasvattejaan kimppahevosiksi. Hevosen omistamista harkitseville tilaisuuksissa voitaisiin antaa lisäksi tietoa siitä miten kimpat toimivat, minkälaista kimppahevosen omistaminen on ja minkälaisiin asioihin kannattaa kiinnittää huomiota kimppaomistajien välillä.

Uusille kimpan vetäjille toivottiin koottavaksi tietopakettia kimpan vetämisestä. Siihen voisi kerätä tietoa esimerkiksi vetäjän yleisistä tehtävistä ja vastuista, kimppasopimuksista sekä käytännön kokemuksia ja ajatuksia siitä, minkälaisia asioita kimpan vetäjänä voi odottaa tulevan vastaan.

Useampi vastaaja nosti esille hevosen roolin kimpassa. Kimpoissa tulisi ottaa enemmän huomioon itse hevonen ja elämykset, joita se voi kimppalaisille tuoda, vaikkei voitaisikaan isoa summaa rahaa. Varsinkin hevosia ennestään tuntemattomilla kimppalaisilla olisi hyvä antaa mahdollisuus tutustua hevoseen ja antaa heille mahdollisuus ymmärtää, minkälaista hevosen hoito ja valmennus on.

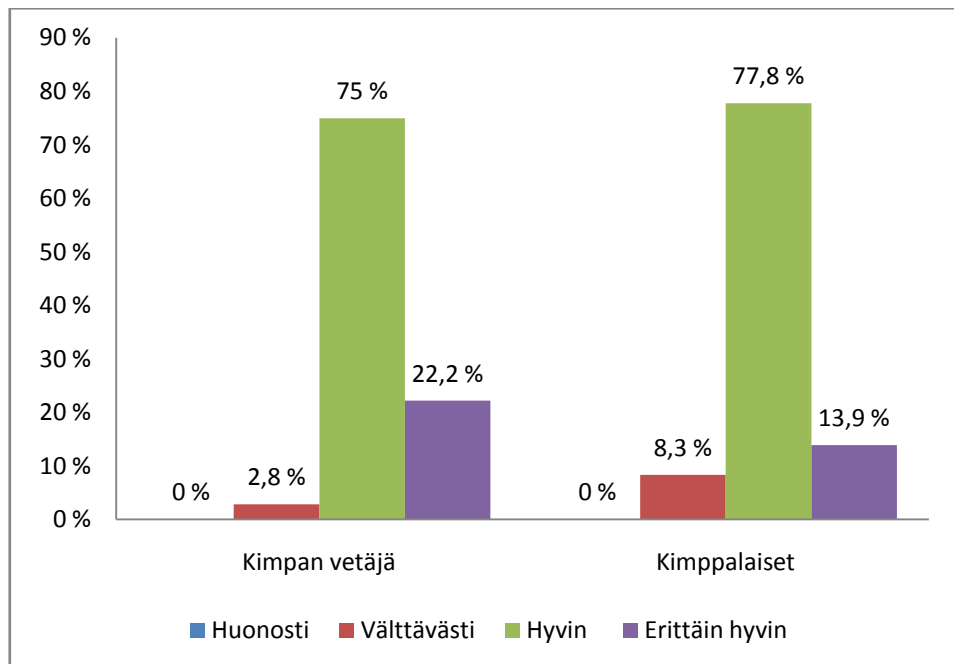
5.7 Ammattiravivalmentajien näkemys kimppaomistajuudesta

Kyselyyn vastanneista ammattivalmentajista 90,0 prosentilla on ollut aiemmin tai on tällä hetkellä valmennuksessaan kimppahevosia. Kymmenellä prosentilla ei puolestaan ole ollut valmennuksessaan kimppahevosia.

Kimppahevosiiin liittyvä yhteydenpito oli suurimman osan vastaajista, 94,4 prosenttia, mukaan hoidettu kimpan vetäjän kautta. Kaksi vastaajaa eli 5,6 prosenttia vastanneista on hoitanut yhteydenpidon itse koko kimppaan joko puhelimitse tai sähköpostilla. Näissä tapauksissa ei ole ilmeisesti käytetty yhteydenpidossa kimpan vetäjää välikätenä.

Yleisimmin käytetty yhteydenpitotapa tiedottamisessa kimpan jäsenien ja valmentajan välillä on kyselyn mukaan puhelin, jota käyttää eniten 50,0 prosenttia vastaajista.

Kyselyyn vastanneet ammattiravivalmentajat kokevat yhteistyön kimpan vetäjän kanssa toimivan pääsääntöisesti erittäin hyvin tai hyvin. Kimppalaisten kanssa yhteistyö sujuu 77,8 prosentin mielestä hyvin (KUVA 32).

KUVA 32 Miten yhteistyö kimpan vetäjän ja kimppalaisten kanssa keskimäärin sujuu?

Kyselyyn vastanneista 63,9 prosenttia oli sitä mieltä, että kimppaomistajuus ei tuo erilaisia haasteita valmentajalle verrattuna hevosiin, jotka eivät ole kimppahevosia. Vastaajista 36,1 prosentin mukaan kimppaomistajuus kuitenkin tuo omat haasteensa valmentajan työhön. Haasteena on mainittu asiakaspalvelu, kun omistajia on useita. Kimppahevosten useasta omistajasta johtuen valmentajalta menee enemmän aikaa, kun hän joutuu kertomaan hevosesta useammalle osakkaalle erikseen. Lisäksi kun omistajia on monia, myös mielipiteitä on monia, mikä tuo oman haasteensa mm. hevosen starttien suunnitteluun. Tiedottamisen ja yhteydenpidon toimivuutta kimpan sisällä pidetään tärkeänä asiana.

Kyselyyn vastanneista ammattiravivalmentajista 77,8 prosenttia on itse mukana 1-5 hevoskimpassa. Vastaajista 22,2 prosenttia kertoo, ettei ole mukana hevoskimpassa.

Vastaajista 75,0 prosenttia oli sitä mieltä, että hevosten kimppaomistaminen ei ole vaikuttanut heidän toimintaansa ravivalmentajana. 25,0 prosentin mielestä kimppaomistajuus on vaikuttanut heidän toimintaansa ja vaikutukset on koettu positiiviseksi. Kimppaomistajuuden myötä on tullut lisää asiakkaita, hevosten määrä on lisääntynyt, harrastajien ja pelaajien kiinnostus on laajentunut. Vastaajista osa on myös itse kerännyt kimppoja ja saanut sitä kautta mieluisia hevosia treeniin.

Kyselyyn vastanneiden ammattiravivalmentajien ideat kimppaomistajuuden kehittämiseksi olivat samansuuntaisia kuin kimpan vetäjien. Raviraodoilla voitaisiin järjestää informaatiotilaisuuksia kimppaomistajuudesta,

joissa myös markkinoitaisiin myytävänä olevia hevosia. Lisäksi ehdotettiin tutustumiskäyntejä raviradoille, joissa ihmiset pääsisivät tutustumaan varikkoalueen toimintaan ja juttelemaan hevosten taustajoukkojen kanssa. Raviratojen toivottiin huomioivan hevosten omistajat esimerkiksi halvemmilla tai ilmaisilla sisäänpääsymaksuilla raveihin tai ravintolakatsoon.

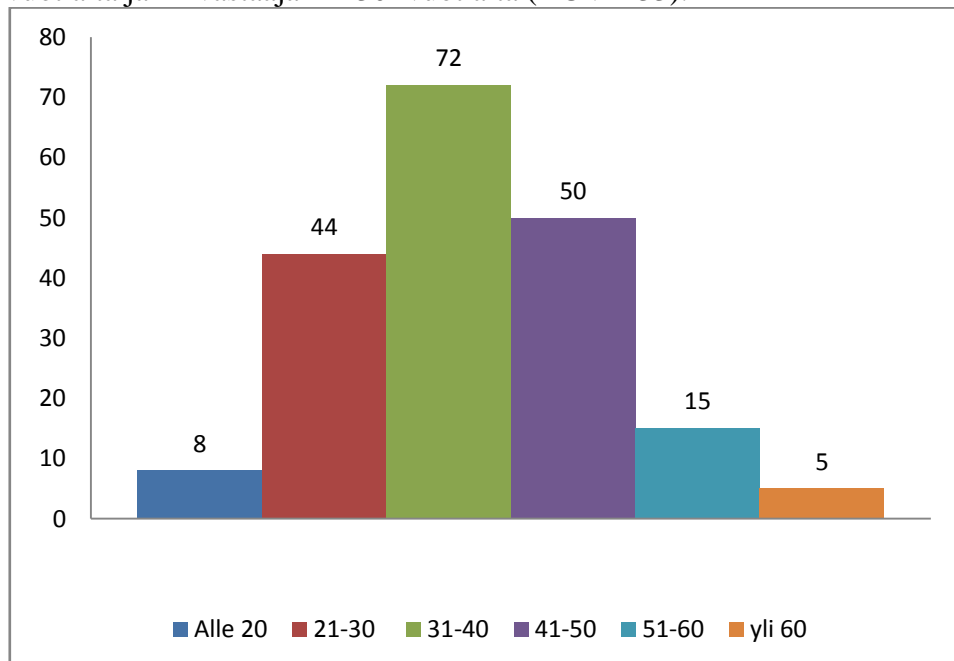
Selvät pelisäännöt ja kimpan vetäjän osuus kimpan onnistumisen suhteen nostettiin ideoissa vahvasti esille. Kimpan vetäjille voitaisiin järjestää koulutusta kimpan perustamisesta ja hoitoon sekä tiedotukseen liittyvissä asioissa. Toisaalta eräs vastaaja ehdotti myös, että ammattivalmentajat voisivat hankkia laadukkaita ja pärjääviä hevosia kimppaomistukseen. Hyvin järjestetty ja toimiva kimppa voisi innostaa joitain osakkaita hankkimaan täysin oman hevosen.

6 TULOSTEN TULKINTAA

6.1 Miehet ja naiset kimppaomistajina

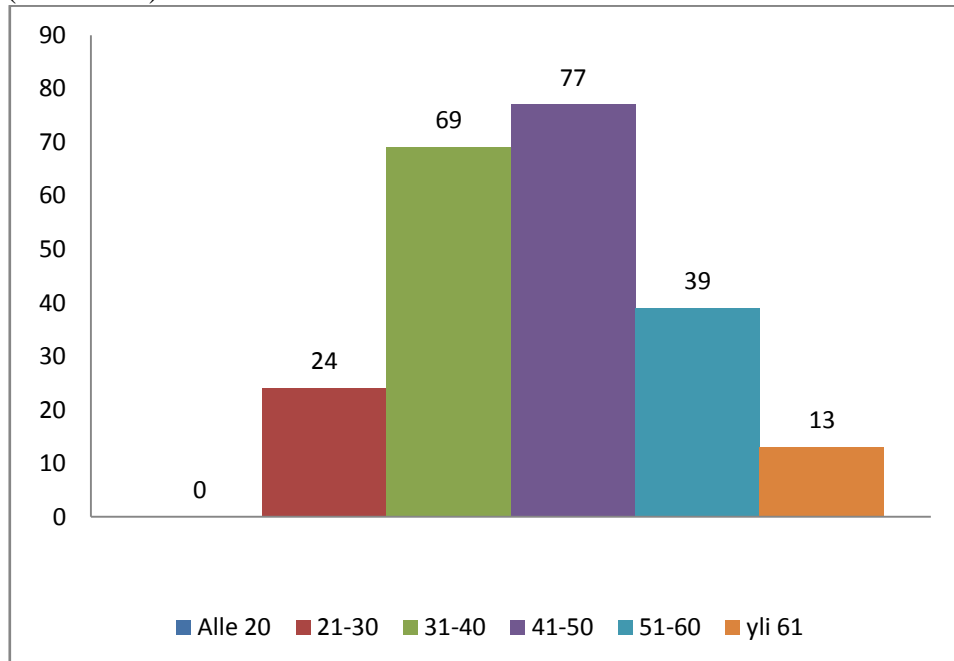
Kimpan jäsenille suunnattuun kyselyyn vastanneista oli miehiä 53,4 prosenttia eli 225 vastaajaa ja naisia 46,6 prosenttia eli 196 vastaajaa. Miesten ja naisten vastausten välillä on huomattavissa jonkin verran eroavaisuuksia joidenkin kysymysten kohdalla, mutta pääsääntöisesti vastaukset ovat melko samansuuntaisia.

Kyselyyn vastanneet miehet ovat keskimäärin hiukan vanhempia kuin naiset. Kyselyyn vastanneet alle 20-vuotiaat, joita on 8 vastaajista, ovat kaikki naisia. Naisista 72 vastaajaa on 31–40-vuotiaita, 50 vastaajaa 41–50 -vuotiaita ja 44 vastaajaa 21–30 -vuotiaita (KUVA 33).

KUVA 33 Kyselyyn vastanneiden naisten ikäjakauma.

Kyselyyn vastanneista miehistä puolestaan 77 vastaajaa on 41–50 -vuotiaita, 69 vastaajaa 31–40 -vuotiaita ja 39 vastaajaa 51–60 -vuotiaita (KUVA 34).

KUVA 34 Kyselyyn vastanneiden miesten ikäjakauma.

Tästä voidaan päätellä, että nuoret, alle 30-vuotiaat naiset ovat tällä hetkellä aktiivisemmin mukana kimppahevostoiminnassa kuin saman ikäiset miehet. Aikaisemmin miehet ovat ehkä olleet kiinnostuneempia kimppahevosen omistamisesta, mutta tällä hetkellä nuorien joukossa on enemmän naisia. Tämä voisi ennustaa, että jatkossa naisten määrä kimppahevosten omistajina saattaisi nousta miesten määrää korkeammaksi. Tämä kuitenkin edellyttää sitä, että naiset säilyttävät kiinnostuksensa kimppaomistajuutta kohtaan iän lisääntyessä. On myös mahdollista, että miehet innostuvat kimppaomistamisesta naisia myöhemmin tai että naisten kiinnostus kimppaomistamista kohtaan vähenee iän myötä.

Kyselyyn vastanneet miehet ilmoittivat omistaneensa kimppahevosta keskimäärin naisia kauemmin. Kyselyyn vastanneista miehistä 100 kertoo omistaneensa kimppahevosta 1-5 vuotta, 71 vastaajaa 6-10 vuotta, 41 vastaajaa 11–20 vuotta ja 13 vastaajaa yli 21 vuotta. Naisista vastaavasti 123 ilmoittaa omistaneensa kimppahevosta 1-5 vuotta, 53 vastaajaa 6-10 vuotta, 16 vastaajaa 11–20 vuotta ja vain kaksi vastaajaa yli 21 vuotta. Nämä tulokset johtunevat siitä, että vastanneet miehet ovat naisia vanhempia. Tämä myös tukee osaltaan ajatusta siitä, että naisten määrä kimppahevosten omistajina on mahdollisesti nousemassa verrattuna miesten määrään. Naisten kiinnostuksen kimppaomistajuutta kohtaan tulisi kuitenkin säilyä myös iän lisääntyessä, jotta heidän määränsä lisääntyminen kimppaomistajina olisi pitkällä aikavälillä mahdollista. On kuitenkin myös muistettava, että kyselyn aineistossa vastaajan ikä ei aina korreloi sen kanssa kuinka kauan hän on omistanut kimppahevosta.

Kyselyyn vastanneet miehet ovat keskimäärin olleet mukana useammassa kimpassa kuin vastanneet naiset. Miehistä 82 vastaajaa on ollut mukana 2-

3 kimpassa, 60 vastaajaa 4-6 kimpassa ja 52 vastaajaa yhdessä kimpassa. Naisista vastaavasti 106 vastaajaa on ollut mukana 2-3 kimpassa, 66 vastaajaa yhdessä kimpassa ja 4-6 kimpassa on ollut mukana 15 vastaajaa. Tähän jakaumaan vaikuttanee, että kyselyyn vastanneitten miehet ovat iältään vanhempia ja ovat omistaneet kimppahevoseja pidempään kuin naiset.

Kyselyn perusteella miehet ovat mukana useammissa kimpoissa kerralla kuin naiset. Tällä hetkellä yli puolet eli 124 kyselyyn vastanneista naisista on mukana yhdessä kimpassa. 62 naisista on mukana 2-3 kimpassa. Vastanneista naisista neljä on mukana 4-6 kimpassa ja neljä 7-9 kimpassa. Kyselyyn vastanneista miehistä vastaavasti 98 on mukana 2-3 kimpassa, 99 yhdessä kimpassa ja 22 vastaajaa 4-6 kimpassa. Miesten joukosta löytyy myös kolme vastaajaa, jotka ovat tällä hetkellä mukana 7-9 kimpassa ja kaksi vastaajaa ilmoittaa olevansa tällä hetkellä mukana 10–15 kimpassa. Kyselyn mukaan voi päätellä, että miehet ovat naisia mieluummin mukana useammissa kimpoissa. Tämän perusteella voisi päätellä, että kimppahevoseja jo omistava mies olisi helpompi saada mukaan uusiin kimppoihin kuin nainen.

Sekä miehet että naiset ovat yleisimmin saaneet tiedon tarjolla olevista kimppahevosista tutun kautta. Kyselyn mukaan miehet ovat naisia aktiivisempia etsimään tietoa tarjolla olevista kimppahevosista Internetistä, lehtimainoksista ja raviradalla olevista mainoksista. Naiset puolestaan ovat jonkin verran miehiä aktiivisempia perustamaan itse kimppoja kiinnostavan hevosen tai oman kasvatin ympärille.

Kyselyn mukaan naiset ovat valmiita käyttämään jonkin verran enemmän rahaa kimppahevosensa kuukausimaksuun kuin miehet. Kuukausimaksun suuruuteen vaikuttaa merkittävästi kimpassa olevien osakkaiden lukumäärä. Tätä asiaa ei kyselyssä selvitetty. Vastausten perusteella voidaan päätellä, että naiset ovat useammin mukana pienissä kimppaporukoissa, koska he ilmoittavat maksavansa suurempaa kuukausimaksua. Kuten jo aikaisemmin on todettu, miehet ovat monesti mukana useammissa kimpoissa kuin naiset. Siihen saattaa olla osasyynä se, että miehet ovat mukana isommissa kimpoissa, joissa kuukausimaksu osakasta kohden on pienempi kuin pienissä kimpoissa. Tällöin naisten ja miesten yhteensä kimppahevoosiin käyttämä raha kuukaudessa saattaa olla hyvinkin lähellä toisiaan. Miehet vain käyttävät rahansa useampaan hevoseen kuin naiset.

Sekä kyselyyn vastanneilla naisilla että miehillä on kolmeksi tärkeimmäksi syyksi kimpan hevosen omistamiselle noussut samat asiat: halu osallistua hevosurheiluun, edullisuus ja halu omistaa osa hevosesta. Naisille on miehiä tärkeämpää hevosen omistamiseen liittyvän vastuun jakaminen. Miehillä taas on jonkin verran naisia tärkeämpää kimpan ympärille järjestetty sosiaalinen toiminta ja uusiin ihmisiin tutustuminen. Kyselyn mukaan miehet ovat naisia useammin mukana kimpoissa, joissa kaikki tai osa muista osakkaista on heille ennestään vieraita. Naiset ovat useammin mukana kimpoissa, joissa kaikki tai ainakin osa osakkaista on heille ennestään tuttuja.

Miehet ovat kyselyn mukaan naisia kiinnostuneempia tutustumaan uusiin ihmisiin kimppaporukoiden kautta. Naiset ovat ilmeisesti jonkin verran miehiä mieluummin mukana kimpoissa tuttaviansa kanssa. Miesten kiinnostukseen tutustua uusiin ihmisiin liittyy mahdollisesti osaltaan myös se, että he etsivät naisia aktiivisemmin kimppahevosiä mainosten ja ilmoitusten kautta.

Kyselyyn vastasi 39 miestä ja 21 naista, jotka ovat mukana kimpassa, jossa kaikki muut kimppalaiset ovat heille ennestään vieraita. Näiden vastaajien kohdalla tutustuminen uusiin ihmisiin ja kimpan ympärille järjestetty sosiaalinen toiminta ei nouse tärkeimpien syiden joukkoon kimppahevosen omistamiselle.

Kimppahevoseen liittyvä tiedotus toimii sekä naisten että miesten mukaan pääsääntöisesti hyvin. Naisten vastauksissa avoimiin kysymyksiin tuli kuitenkin enemmän esille, että he keskustelevat yhdessä hevosen tilanteesta. He myös kertoivat ilmoittavansa muulle kimppaporukalle hevosen kuulumisia, jos käyvät hevosen luona tai kuulevat sen kuulumisia esimerkiksi valmentajalta. Tähän liittyyneen osittain se, että naiset, kyselyn mukaan, suosivat miehiä enemmän pieniä kimppaporukoita, joissa on mukana heille ennestään tuttuja ihmisiä. Tällöin on helpompi keskustella asioista ja olla yhteyksissä koko kimppaporukan kanssa.

6.2 Ravi- ja ratsuhevoskimppojen vertailu

Ravi- ja ratsuhevoskimpassa mukana olevien vastauksia verratessa nousee esille joitain eroavaisuuksia. Suurin osa kyselyyn vastanneista on mukana ravihevoskimpassa ja pienempi osa ratsuhevoskimpassa, joten ratsuhevoskimpoista saatu tieto ei ole aivan yhtä luotettavaa kuin ravihevoskimpoista.

Ratsuhevoskimpassa mukana olevista vastaajista kaikki olivat naisia ja mukana 1-3 kimpassa. Iältään ratsuhevosten omistajat olivat keskimäärin nuorempia kuin ravihevosten omistajat. Molemmissa vastaajaryhmissä oli kuitenkin eniten vastaajia ikäryhmässä 31–50-vuotiaat.

Ratsuhevoskimpassa mukana olevista noin puolet oli sitä mieltä, että kimppahevosiä on helposti saatavilla ja puolet sitä mieltä, että ei ole. Ravihevoskimpassa mukana olevista puolestaan suurin osa noin 90 prosenttia oli sitä mieltä, että kimppahevosiä on helposti saatavilla. Ratsuhevosiä todennäköisesti tarjotaan vähemmän kimppahevosiä kuin ravihevosiä. Ratsupuolella kimppaomistajuus myös on monesti luonteeltaan hiukan erilaista kuin ravipuolella. Ratsuhevoskimppat ovat mahdollisesti pienempiä, tuttujen kesken perustettuja ja niissä hevonen on monesti kimppalaisten käytössä toisin kuin ravihevonen, joka monesti on valmennettavana ja kilpailutettavana ammattivalmentajalla. Näistä syistä ratsuhevosten markkinointi kimppahevosiä lienee vähäisempää kuin ravihevosten, mikä osaltaan selittänee kyselyn tulosta hevosten saatavuuden osalta verrattaessa ratsu- ja ravihevoskimppoja.

Ratsuhevskimpoissa tärkeimpänä syynä kimppahevosen omistamiselle nousi kyselyn mukaan hevosomistamiseen liittyvän vastuun jakaminen. Muuten vastauksissa nousi esille samat asiat kuin ravihevskimpoissa eli halu omistaa osa hevosesta, halu osallistua hevosurheiluun, edullisuus ja hyvä kimppaporukka. Kuten kyselyn tuloksista voi päätellä, ratsuhevskimpoissa hevonen on usein kimppalaisten omassa käytössä, mikä selittää sen, että näissä kimpoissa mukana oleville hevosen omistamiseen liittyvän vastuun jakaminen on tärkein syy kimppahevosen omistamiselle.

Ravihevskimpoissa on kyselyn mukaan yleistä, noin 60 prosenttia vastaajista vastasi näin, että kimpan vetäjä hoitaa hevoseen liittyvän tiedottamisen ja rahaliikenteen. Ratsuhevskimpoissa puolestaan nousi sekä rahaliikenteen että tiedottamisen osalta yleisimmäksi vastaukseksi, että joku kimpan jäsenistä hoitaa niitä. Tämä johtunee siitä, että ratsuhevskimpoissa kimpan vetäjä ei ehkä ole yhtä yleisesti käytetty käsite kuin ravihevskimpoissa. Ratsuhevskimpoissa ehkä koetaan, että kaikki kimppalaiset ovat tasa-arvoisessa asemassa ja hoitavat oman osuutensa hevoseen liittyvistä asioista, eikä varsinaisesta vetäjästä puhuta.

6.3 Kokemuksen vaikutus vastauksiin

Vastaajien, jotka ovat mukana 4-15 kimpassa, keskuudessa oli yleisintä, että osa kimpassa mukana olevista on heille ennestään tuttuja, mutta osa ei. Toiseksi yleisin vastaus ryhmässä oli, että kaikki kimpassa mukana olevat ovat heille ennestään tuttuja. 1-3 kimpassa mukana olevien vastaajien mukaan sen sijaan oli yleisintä, että kaikki muut kimpassa olevat ovat heille ennestään tuttuja. Toiseksi yleisintä heidän keskuudessaan oli, että osa kimpan jäsenistä on heille ennestään tuttuja, osa ei. Useissa kimpoissa mukana olevien on todennäköisesti hankalampi löytää kimppoja, joissa kaikki muut olisivat heille ennestään tuttuja. Toisaalta useissa kimpoissa mukana oleville tuttujen kanssa samassa kimpassa oleminen ei ehkä ole yhtä tärkeää kuin niille, jotka ovat mukana vain esimerkiksi 1-3 kimpassa.

Kyselyyn vastanneista 4-15 kimpassa tällä hetkellä mukana olevat kertoivat maksavansa hevosestaan kuukausimaksua 21–300 euroa. Noin puolet tästä vastaajaryhmästä ilmoitti maksavansa 51–100 euron suuruista kuukausimaksua kimppahevosestaan. Vastaajista 1-3 kimpassa mukana olevien joukossa on ihmisiä, jotka maksavat hevosestaan kuukausimaksua yli 501 euroa, mutta toisaalta myös alle 20 euroa maksavia. Yleisimmät vastaukset tässä vastaajaryhmässä olivat 51–100 euroa ja 101–200 euroa. Monessa kimpassa mukana olevat ymmärrettävästi käyttävät vähemmän rahaa yhteen hevoseen kuukaudessa kuin harvemmissä kimpoissa mukana olevat, koska jos hevosia on monta, yhteen lasketuista kuluista tulee pienilläkin kuukausimaksuilla helposti iso summa. Harvemmissä kimpoissa mukana olevat puolestaan pystyvät käyttämään yhteen hevoseen enemmän rahaa, mutta tässäkin tapauksessa kaikkien hevosten yhteenlasketut kulut voivat nousta korkeiksi. Kyselyllä ei selvitetty vastaajien kuukaudessa kaikkiin kimppahevosiin yhteensä käyttämää rahsummaa. On mahdollista, että useammassa kimpassa mukana oleva vastaaja käyttää hevosiinsa erisuuruisia summia kuukaudessa: johonkin hevoseen enemmän ja johonkin vähemmän.

Kyselyyn vastanneista viisi vuotta ja vähemmän aikaa kimppahevosiä omistaneista vain 4,4 prosenttia ilmoitti omistavansa siitostamman. Kuusi vuotta tai kauemmin kimppahevosiä omistaneista puolestaan 26,3 prosenttia kertoi omistavansa siitostamman. Kauan kimppahevosiä omistaneilla saattaa olla hevosiä, jotka ovat jo kilpailleet kimpan omistuksessa, uran lopputtua siirtyneet siitokseen ja säilyneet edelleen kimpan omistuksessa. On myös mahdollista, että kauan kimppahevosiä omistaneet haluavat kokeilla välillä erilaisten hevosten omistamista ja kokea hevosen omistamisen erilaisia puolia. Siitostamman omistajana pääsee osalliseksi erilaisiin asioihin kuin kilpahevosen omistajana ja on esimerkiksi mahdollisuus itse olla tulevan suurkilpailuvoittajan kasvattaja. Syntyvät varsat on mahdollista pitää kimpalla ja toivoa, että niistä tulee tulevaisuudessa hyviä kilpahevosiä. Kimpalla on myös mahdollisuus myydä kasvattamiaan varsoja.

Kimppahevosiä yli kuusi vuotta omistaneet vastasivat, että heille kolmanneksi tärkein syy kimppahevosen omistamiselle, halun osallistua hevosurheiluun ja halun omistaa osan hevosesta jälkeen, oli hyvä kimppaporukka. Vastaajista kimppahevosiä 1-5 vuotta omistaneille tärkeimmät syyt kimppahevosen omistamiselle oli kyselyn mukaan halu osallistua hevosurheiluun, halu omistaa osa hevosesta ja edullisuus. Kauan kimppahevosiä omistaneet ovat ehkä huomanneet, että hyvällä kimppaporukalla on merkitystä koko kimpassa mukana olon mielekkyydelle. Toisaalta he ovat ehkä ehtineet olla samassa kimpassa kauemman aikaa, tutustua ihmisiin ja sitä kautta hyvän kimppaporukan merkitys heidän mielipiteissään on noussut.

6.4 Sosiaalinen toiminta

Niiden vastaajien keskuudessa, joiden mielestä yksi kolmesta tärkeimmästä syystä kimppahevosen omistamiselle oli kimpan ympärille järjestetty sosiaalinen toiminta, nousi toiseksi yleisemmäksi syyksi hyvä kimppaporukka. Tästä vastaajaryhmästä noin 90 prosenttia oli sitä mieltä, että heidän kimppaporukalleen oli järjestetty riittävästi sosiaalista toimintaa. Nämä vastaajat kertoivat, että heidän kimppaporukoissaan oli järjestetty tallivierailuja valmentajan luo, seurattu hevosen hiihtejä ja kilpailuja yhdessä, tehty yhteisiä retkiä ja pidetty yhteisiä illanistujaisia. Vastausten perusteella voidaan päätellä, että ihmiset, jotka pitävät sosiaalista toimintaa tärkeänä, ovat hakeutuneet sellaisiin kimppoihin, joissa sitä järjestetään heidän mielestään riittävästi. Toisaalta on myös mahdollista, että sosiaalinen toiminta on noussut yhdeksi tärkeimmistä syistä kimppahevosen omistamiselle sen johdosta, että oman kimppaporukan kesken on onnistuneesti järjestetty sosiaalista toimintaa.

6.5 Vetäjien ajatuksia koulutusaiheista

Kyselyn mukaan kimpan vetäjän ikä vaikuttaa jonkin verran siihen mistä aiheista hän kaipaisi koulutusta ja neuvontaa. Alle 40-vuotiaista vastaajista noin 47 prosenttia kaipaisi koulutusta ja neuvontaa verotus-, talous- ja raha-asioista. Yli 41-vuotiaista vastaajista noin 71 prosenttia kaipaisi neuvontaa veroasioista ja noin 42 prosenttia talous- ja raha-asioissa. Yli 41-

vuotiaat kyselyyn vastanneet kimpan vetäjät myös ilmoittivat käyttävänsä tilitoimiston palveluita ja tekevänsä veroilmoituksen kimpan puolesta huomattavasti useammin kuin alle 40-vuotiaat kimpan vetäjät.

6.6 Kehittämisajatukset

Kyselyn mukaan kimppaomistajuuden nykytila koetaan yleisesti hyvänä, mutta kehittämiskohteita ja -ideoita löytyy. Eniten kehittämistä koetaan olevan kimppahevosten ja kimppaomistajuuden markkinoinnissa sekä kimpan perustamiseen, ylläpitoon ja tiedottamiseen liittyvissä asioissa. Huomiona vastauksista voisi nostaa, että osa kimpoista tuntuu toimivan esimerkillisen hyvin ja niiden osakkaat ovat erittäin tyytyväisiä. Osa kimpoista puolestaan toimii huonosti ja niiden toiminnassa olisi paljon kehittämistä.

Internetin mahdollisuuksien tehokas hyödyntäminen on kyselyn vastaajien mukaan avainasemassa kimppaomistajuuden kehittämisessä. Sen avulla voitaisiin tehostaa hevosten saatavuutta, kimppaomistajuuden markkinointia, kimppojen sisäistä tiedottamista ja jakaa tietoa liittyen kimpan perustamiseen ja ylläpitoon.

Kun yhdistää monien kyselyyn vastanneiden ideoita, voisi lopputuloksena olla Internet-sivusto, jossa olisi keskitetysti paljon asiaa kimppaomistajuudesta ja kimppahevosista. Sivuston perustana voisi olla kattavat tietopakettit kimpan perustamisesta ja ylläpidosta, ohjeita ja vinkkejä kimpan vetämiseen, valmiita sopimus pohjia sekä perustietoa kimppaomistajuudesta ensi kertaa kimppaan mukaan lähtöä suunnitteleville. Toisena osana sivulla voisi olla myyntipalsta kimppahevosille. Myynti-ilmoituksissa olisi mahdollisimman kattavat tiedot myytävistä hevosista ja suunnitelluista kimppaan liittyvistä asioista esimerkiksi mahdollisesta kimpan vetäjästä ja valmentajasta. Kolmas osa sivustoa olisi mahdollisuus saada kotisivutila helppokäyttöisellä editorilla kimpalle maksua vastaan. Kotisivuja ylläpitäisivät kimppalaiset itse. He voisivat lisätä kuvia ja tietoja hevosestaan sekä kimpastaan. Sivuille voisi olla yksi osio, johon kimppalaiset pääsisivät kirjautumaan ja siellä voitaisiin hoitaa kimppaan liittyvä tiedotus ja yhteydenpito. Kimpan omalle keskustelulle voisi tunnuksien takana olla myös keskustelupalsta. Toinen osa kimppojen sivuista olisi näkyvillä kaikille ja sinne kimppa voisi lisätä hevosen kuvien ja tietojen lisäksi esimerkiksi uutisia.

Kimppasivustolla olisi monia etuja. Tieto olisi keskitetysti yhdessä paikassa helposti saatavilla. Se palvelisi sekä kimppahevosten omistajia että vasta kimppaomistajuutta harkitsevia ihmisiä. Jo olemassa olevien kimppojen luomat sivut tietoineen ja uutisineen olisivat erittäin hyvää mainosta kimppaomistamiselle. Sivuille tuleva kimppaomistajuutta harkitseva henkilö pääsisi sivustolla tutustumaan useisiin oikeisiin ja toiminnassa oleviin kimppoihin.

Rehellisyys ja avoimuus nousevat esille kyselyn vastauksissa usein ja moniin eriaihealueisiin liittyen, mutta erityisesti kun puhutaan uusien harrastajien saamisesta hevosurheilun ja kimppaomistajuuden pariin. Jos uusia

harrastajia saadaan houkuteltua mukaan kimppaan, he tuskin lähtevät mukaan uudestaan, jos he kokevat tulleen huijatuksi ensimmäisen hevosen kohdalla. Jo hevosen myyntivaiheessa on tärkeää rehellinen ja avoin markkinointi. Hevosta tulisi markkinoida totuuden mukaisesti ja kertoa, mitä siltä voidaan suvun, rakenteen ja aikaisempien näyttöjen tai lahjakkuuden perusteella odottaa. Hevosen hinnoittelun pitäisi myös olla rehellistä. Hinta ei voi olla korkeampi vain siitä syystä, että ostajana on kimppa, eikä yksi henkilö. Kun hevonen on hankittu, siihen liittyvän tiedotuksen tulisi olla avointa ja rehellistä. Sekä valmentajan että kimpan vetäjän tulisi tiedottaa rehellisesti niin positiivisista kuin negatiivisistakin asioista. Ei ole kenenkään etu, että hevosta valmennetaan ja keuhutaan, jos sillä ei ikinä ole mahdollisuutta päästä starttiin. Pahimmassa tapauksessa tällainen epärehellinen tiedottaminen karkottaa ihmisiä omistamasta kimppahevosta.

Kimpan vetäjän roolia kimpan onnistumisen kannalta pidettiin kyselyyn vastanneiden keskuudessa erittäin tärkeänä asiana. Kun kimpan vetäjä on rehellinen, avoin ja aktiivinen asioiden suhteen, jäsenet ovat mielellään mukana kimpassa. Toisaalta ei voi väheksyä sitä tosiasiaa, että monesti kimpan vetäjän hoidettaviksi ajateltuja asioita voisi hoitaa yksi tai useampi kimppalainen. Tällöin kaikki työ ei jää kimpan vetäjän harteille. Jotta hyviä kimpan vetäjiä olisi jatkossa enemmän kuin nyt, heidän kouluttamiseksi ja tukemiseksi pitäisi panostaa. Kimpan vetäjille suunnatut kurssit ja tietopaketit auttaisivat uusia tulokkaita alkuun ja hoitamaan työtään jatkossakin.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kyselyn mukaan kimppaomistajuuden nykytila on varsin hyvä. Kimppaomistajuudessa on mukana keskenään erilaiset kokemuspohjat omaavia, kaikenikäisiä miehiä ja naisia, jotka ovat löytäneet itselleen sopivan tavan omistaa hevosta. Osa omistaa vain yhden hevosen kerrallaan ja osa useamman. Toinen käyttää kimppahevoseen/-hevosiin kuukaudessa enemmän rahaa kuin toinen. Mutta tärkeintä on, että jokainen voi valita itse, kuinka monessa hevosessa haluaa olla mukana, paljonko on mahdollisuus käyttää rahaa kuukaudessa hevosiin, minkä rotuisen hevosen haluaa omistaa, kenen kanssa jne.

Tärkeimmät syyt kimppahevosten omistamiselle olivat kyselyn mukaan halu osallistua hevosurheiluun, halu omistaa osa hevosesta ja edullisuus. Näitä voidaan varmasti myös pitää asioina, jotka houkuttelevat ihmisiä kimppaomistajuuden pariin. Kimppaomistajuus on helppo, mutta silti palkitseva tapa päästä mukaan nauttimaan hevosurheilusta hevosenomistajana edullisin kustannuksin.

Moni kimppa toimii hyvin ja tulevaisuuden näkymät koetaan positiivisina. Kimppaomistajuuden vaikutusta raviurheiluun pidetään myös myönteisenä. Silti ollaan huolestuneita suosion lisääntymisen mukanaan tuomista ilmiöistä, joista nousi esille ainakin epärehellisyys. Tällä tarkoitettiin kyselyn vastauksissa lähinnä epärehellisyyttä hevosen myynnissä, tiedotuksessa ja kimpan vetämisessä.

Hevosen myynnissä epärehellisyys liittyi kyselyyn vastanneiden mukaan hinnoitteluun ja argumentteihin, joilla hevosia myydään. Hevosia markkinoidaan usein parempina kuin mitä esimerkiksi niiden suku, lahjakkuus ja rakenne antavat odottaa. Kaikista hevosista ei tule ikäluokkakilpailujen voittajia, sillä vain yksi hevonen vuodessa voi voittaa esimerkiksi Kriteeriumin. Hinnoittelussa suurimmaksi ongelmaksi koettiin hevosten ylihinnoittelu, kun ostajana on kimppa. Monesti hevosista pyydetään korkeampaa hintaa kimpalta kuin yksittäiseltä ostajalta. Vastaajien mielestä ostajan ei pitäisi vaikuttaa hevosen hintaan vaan hevonen tulisi hinnoitella realistisesti laatunsa, tasonsa ja odotusarvonsa mukaan.

Tiedotuksen osalta epärehellisyys ilmenee kyselyyn vastanneiden mukaan usein siinä, että hevosta ja sen edistymistä valmennuksessa kehdutaan, vaikka syytä ei olisikaan. Monien kyselyyn vastanneiden mukaan on parempi vaihtoehto, että niin hyvät kuin huonot uutiset kerrotaan mahdollisimman pian ja rehellisesti. Näin vältetään turhilta pettymyksiltä ja odotuksilta. Hevosurheilussa kaikki ei aina mene suunnitelmien mukaan: hevonen voi esimerkiksi loukkaantua tai se ei vaan ole niin hyvä kuin on odotettu. Tämä tosiasia jokaisen hevosen omistajan on jossain vaiheessa pakko hyväksyä.

Erityisen huolissaan vastaajat tuntuivat olevan ensi kertaa kimppaan mukaan lähtevistä, joilla ei mahdollisesti ole paljoa kokemusta hevosen omistamisesta ja raviurheilusta. Jos heillä ei ole apunaan kokeneempaa hevosihmistä, huijatuksi tulemisen riski on olemassa ja joidenkin kyselyyn vastanneiden mukaan se on jopa merkittävä uhka. Jos ensimmäinen kokemus kimppaomistajuudesta on huono ja ihminen kokee tulleen huijatuksi, on todennäköistä, ettei hän lähde enää toista kertaa mukaan hevoskimppaan. Uusien harrastajien saaminen mukaan lajiin on positiivinen asia kaikille alan toimijoille. Siksi olisikin tärkeää antaa ensikertalaisille mahdollisimman rehellinen kuva lajista, jotta he pystyisivät itse tekemään päätöksen siitä onko hevosurheilu heille sopiva harrastus. Niistä, jotka päätyvät kokeilemaan hevosurheilua, on mahdollista saada lajin pitkäaikaisia harrastajia, jotka saattavat jonain päivänä tuoda taas uusia ihmisiä hevosurheilun pariin.

Tärkeimpänä kehitysajatuksena kyselyssä nousi esille kimppaomistajuuteen keskittynyt Internet-sivusto. Sen avulla voitaisiin helpottaa kimppahevosten saatavuutta, kimppaomistamisen markkinointia, kimppojen ylläpitoa ja tiedottamista. Nykyisin Internetiä käytetään paljon ja sitä kautta tiedon löytäminen koetaan monesti melko vaivattomaksi ja helpoksi. Hyvin toteutettu sivusto pystyisi palvelemaan monia kimppahevos toiminnassa mukana olevia ja tavoittaisi paljon ihmisiä esimerkkinä hevosten kasvattajat, kimpan vetäjät, kimpoissa jo mukana olevat, kimppaomistajuudesta kiinnostuneet ja mukaan lähtöä harkitsevat.

Suomen Hippos ry:ltä, raviradoilta ja Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto ry:ltä odotetaan nykyistä enemmän tukea ja kannustusta kimppaomistajuuteen liittyvissä asioissa, koska sen merkitys raviurheilun ja hevosvostalouden tulevaisuudelle koetaan tärkeänä. Osa kyselyyn vastanneista

koki, että edellä mainitun Internet-sivuston perustaminen ja päivitys voisivat kuulua joko Suomen Hippos ry:n tai Suomen Hevosomistajien Keskusliitto ry:n tehtäväksi. Raviradoilta odotetaan entistä parempaa kimppaporukoiden huomioimista raveissa silloin kun kimpan hevonen on juoksemassa kilpaa.

Kyselyn vastauksissa ei mielestäni tullut esille mitään kovin odottamatonta, mutta sen avulla saatiin melko hyvin kartoitettua kimppojen nykytilaa ja kehitystarpeita varsinkin kimppahevosen omistajien näkökulmasta. Kimpan vetäjien kyselyyn odotin enemmän vastauksia, jotta olisi saatu paremmin kartoitettua heidän toimintaansa ja kehitysjatatuksiaan. Kimpan vetäjiä, kuten omistajiakin, oli kaikenikäisiä miehiä ja naisia. Osalla oli enemmän ja osalla vähemmän kokemusta hevoskimppojen vetämisestä. Kimpan vetäjän rooli on erittäin tärkeä kimpan onnistumisen kannalta. Siksi onkin tärkeää saada tietoa, minkälaisia kehitystarpeita kimppaomistajuudessa vetäjien mielestä on ja minkälaista tukea he kokevat tarvitsevansa kimpan perustamiseen sekä ylläpitoon.

Tämän työn kannalta oli hyvä, että kysely suunnattiin myös ammattiravi- valmentajille, koska heidän ajatuksensa kimppaomistajuudesta ovat kehityksen kannalta tärkeitä. Valmentajat ovat erittäin tärkeä osa kimppahevostoimintaa, koska usein kimpan hevonen on valmennuksessa kimpan ulkopuolisella henkilöllä. Harmillista kuitenkin oli, että vastauksia valmentajilta tuli niin vähän ja saatu tieto on lähinnä suuntaa antavaa. Kyselyyn vastanneet valmentajat kokivat kimppaomistajuuden myönteisenä asiana omalle toiminnalleen ja raviurheilulle.

Kimppaomistajuudessa on vielä kehitettävää, vaikka perusta onkin varsin hyvä. Kehitystyöllä pystytään kuitenkin vaikuttamaan merkittävästi hevosen omistamisen, ravi- ja ratsastusurheilun sekä hevoskasvatuksen tulevaisuuteen. Kyselyn perusteella voi päätellä, että kimppaomistajuuden kehittäminen olisi kannattavaa. Kimppaomistajuuden avulla pystyttäisiin lisäämään hevosharrastajien määrää ja tukemaan Suomen koko hevosalausta. Kimppaomistajuutta kannattaisi markkinoida niin jo hevosharrastuksessa mukana oleville kuin niille, jotka eivät vielä tai tällä hetkellä harrasta hevosia tai hevosurheilua. Se voisi aktivoida hevosharrastuksessa mukana olevia ja tuoda uusia harrastajia lajin pariin.

LÄHTEET

Fintoto Oy. 2010a. Totopelit. <http://www.fintoto-oy.fi/www/fi/pelaaminen/index.php> Viitattu 29.4.2010.

Fintoto Oy. 2010b. Pelimuodot. <http://www.fintoto-oy.fi/www/fi/pelaaminen/toto-pelit.php> Viitattu 29.4.2010.

Hirvonen P. 2000. Hevostalouden tuotantomuodot. Ro-Offset Oy.

Hyvinkään Hevossairaala. 2008. Ostotarkastukset. <http://www.hyvinkaanhevossairaala.fi/index.php?pageid=5&aid=29&lang=fi> Viitattu 25.4.2010.

Jaajon Talli. 2010. Big Slick esittely. <http://www.jaajontalli.fi/bigslick/> Viitattu 12.4.2010.

Jaakonsaari S. 2004. Ravihevosen yhteisomistussuhde. Opinnäytetyö Helsingin liiketalouden ammattikorkeakoulu.

Jalonen R. 2008. Hevosen ostotarkastus. Hevoset ja Ratsastus –lehti 4/2008.

Korpi I. 2003. Ravurin käsittely ja koulutus. Teoksessa Nieminen V. (toim.) Hevosen käsittely ja käyttäytyminen. 2003. Art House Oy.

Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto ry. 2010a. Mitä tulee ottaa huomioon hevosta ostettaessa? <http://www.shkl.net/otahuomioon.php> Viitattu 26.4.2010.

Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto ry. 2010b. Ravihevosen omistamisen kustannukset. <http://www.shkl.net/kustannukset.php> Viitattu 9.5.2010

Suomen Hippos ry. 2007a. Ravien historia. http://www.hippos.fi/hippos/raviurheilu/ravien_historia.php Viitattu 28.4.2010.

Suomen Hippos ry 2007b. Kasvattaja- ja kilpailupalkinnot. http://www.hippos.fi/hippos/jalostus_ja_kasvatus/kasvatus/kasv_palk2.php Viitattu 9.5.2010

Suomen Hippos ry. 2008. Omistajanvaihdos. http://www.hippos.fi/hippos/jalostus_ja_kasvatus/hevosrekisteri/omistajanvaihdos.php Viitattu 20.4.2010.

Suomen Hippos ry. 2009a. Yhä useampi huippuravuri on kimppaomistuksessa. http://www.hippos.fi/hippos/haku.php?we_objectID=8456&pid=2287 Viitattu 26.4.2010.

Suomen Hippos ry 2009b. Omistatko häntäjouhet vai etujalan? <http://www.hippos.fi/hippos/ajankohtaista2009/kimpparavuri.pdf> Viitattu 26.4.2010.

Suomen Hippos ry 2009c. Raviurheilu ja hevoskasvatus lukuina. http://www.hippos.fi/hippos/suomen_hippos/dokumentit/Kalvosarja_2009.pdf Viitattu 28.4.2010.

Suomen Hippos ry 2009d. Kasvattajapalkinnon jakoperusteet vuonna 2008 kilpailleille hevosille. http://www.hippos.fi/hippos/jalostus_ja_kasvatus/kasvatus/kasvattajapalkinnot.php Viitattu 10.5.2010.

Suomen Hippos ry. 2010a. Peitenimen/Oikeushenkilön rekisteröinti. <http://www.hippos.fi/hippos/lomakkeet/taytettavat/peitenimi.pdf> Viitattu 20.4.2010.

Suomen Hippos ry. 2010b. Lisenssit. <http://www.olympiaravit.fi/hippos/raviurheilu/ravikilpailusaannot/lisenssijarjestelma.php?print=1> Viitattu 26.4.2010.

Suomen Hippos ry. 2010c. Hevosten ravitilastot. <http://heppa.hippos.fi/heppa/statistics/RacingStatisticsHorse.html> Viitattu 9.5.2010.

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2009. Kilpailusäännöt I Yleinen osa. http://ratsastus.fi/uploads/Kilpailus%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6t%20yleinen%20osa%20_2_5_1.pdf Viitattu 30.4.2010.

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2010. Tietoa ja tilastoja ratsastuksesta. <http://ratsastus.fi/asp/system/empty.asp?P=128&VID=default&SID=199565479688078&S=0&C=25625> Viitattu 30.4.2010.

Tapiola. 2010a. Eläinlääkärikuluvakuutus. <http://www.tapiola.fi/www/Yksityisasiakkaat/Vakuutukset/Elaimet/Ratsu/Elainlaakarikuluvakuutus/Ratsu+elailaakarikuluvakuutus+esittely.htm> Viitattu 9.5.2010.

Tapiola 2010b. Eläinlääkärin lausunto. <http://www.tapiola.fi/NR/rdonlyres/6488AE22-16FC-409F-9407-7658A541AACF/0/EI%C3%A4inl%C3%A4k%C3%A4k%C3%A4rinlausuntohevonenV07068.pdf> Viitattu 9.5.2010.

Vihdin Hevosjalostusyhdistys ry. 2010. Ohje jäsenistölle ”Kimppaomistamisesta”. <http://www.vhjy.fi/kuvat/kimppaomistusohje.doc> Viitattu 26.4.2010.

Wegelius, C. 2003. Hevosen ostaminen ja myyminen. Teoksessa Nieminen V. (toim.) Hevosen käsittely ja käyttäytyminen. 2003. Art House Oy.

SAATEKIRJE

Hyvä kimppahevosenomistaja,

Olen hevostalouteen suuntautunut agrologiopiskelija Hämeen ammatti-
korkeakoulusta. Teen opinnäytetyötä aiheesta hevosten kimppaomistajuus
yhteistyössä Suomen Hippos ry:n ja SHKL ry:n kanssa. Opinnäytetyön
osana on kysely, jonka avulla kartoitetaan kimppaomistajuuden nykytilaa
ja kehittämistarpeita. Toivoisin, että ehtisitte käyttää noin 10 minuuttia
vastaamalla kyselyyn. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti, eikä yk-
sittäisiä vastauksia yhdistetä vastaajaan. Vastauksenne ovat tärkeitä, sillä
niiden avulla saadaan tietoa nykytilanteesta ja pystytään luomaan pohjaa
kehitystyöhön.

Vastaathan kyselyyn 1.3.2010 mennessä. Kaikkien vastanneiden kesken
arvotaan yksi ilmainen SHKL ry:n jäsenyys vuodelle 2010, 4 kpl SHKL
ry:n lahjoittamia tuotepalkintoja ja 3 kpl Suomen Hippos ry:n lahjoittamia
Suomenhevonen-tietokirjoja.

Kiitän vastauksestanne jo etukäteen!

Ystävällisin
Tiina
tiina.majuri@student.hamk.fi

terveisin,
Majuri